

5. Ekonomický vývoj

5.1. Makroekonomický rámec

O ekonomické výkonnosti respektive produkční schopnosti kraje vypovídá ukazatel hrubého domácího produktu (HDP) v běžných cenách. V kraji byl v roce 2004 vytvořen hrubý domácí produkt ve výši 188 mld. Kč a jeho podíl na celostátním objemu dosáhl 6,8 %. Velikostí podílu se kraj řadí na páté místo, hned za bezkonkurenční Hl. m. Prahu (23,0 %) a ekonomicky silné kraje: Středočeský (10,4 %), Jihomoravský (10,3 %) a Severomoravský (10,1 %). Ve srovnání s rokem 2000 se HDP v kraji zvýšil o 30,3 % a s výjimkou roku 2001 se jeho objem meziročně zvyšoval. Meziročním tempem růstu HDP ve stálých cenách (+ 2,9 %) se kraj řadí za čtyři kraje, jejichž roční tempo růstu bylo vyšší než 3 %.

Tab. 5.1.1 Regionální makroekonomické ukazatele

	Měřicí jednotka	2000	2001	2002	2003	2004	Změna v %	
							2004/2000	průměrná roční
Hrubá přidaná hodnota (HPH) v zákl. cenách	mil. Kč	130 481	135 508	143 030	155 285	168 667	29,3	6,6
Hrubý domácí produkt (HDP) v tržních cenách	mil. Kč	144 287	149 726	157 762	170 939	188 041	30,3	6,8
Podíl kraje na HDP České republiky (ČR=100)	%	6,7	6,5	6,5	6,7	6,8 ¹⁾	0,1	x
Vývoj HDP (stálé ceny roku 1995, min. rok=100)		.	97,3	102,1	106,8	105,5	x	x
HDP na 1 obyvatele	Kč	174 472	182 539	192 524	208 501	229 146	31,3	7,1
HDP na 1 obyvatele (ČR=100)		83,4	80,6	81,3	83,2	84,5 ¹⁾	1,1	x
HDP na 1 obyvatele v PPS ²⁾ (EU 25 = 100) ³⁾		54,0	53,2	55,0	57,3	59,9 ¹⁾	5,9	x
HDP na 1 zaměstnance	Kč	495 343	506 407	523 664	584 508	633 141	27,8	6,3
HDP na 1 zaměstnance (ČR=100)		90,9	86,2	87,5	89,7	90,0 ¹⁾	-1,0	x
Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK)	mil. Kč	35 831	39 527	39 914	43 821	46 381	29,4	6,7
THFK na 1 obyvatele	Kč	43 326	48 189	48 709	53 450	56 519	30,4	6,9
THFK na 1 obyvatele (ČR=100)		74,8	77,1	77,2	79,5	77,6 ¹⁾	2,7	x
Disponibilní důchod domácností (DDD)	mil. Kč	82 780	85 131	85 833	91 329	94 592	14,3	3,4
DDD na 1 obyvatele	Kč	100 097	103 788	104 745	111 397	115 269	15,2	3,6
DDD na 1 obyvatele (ČR=100)		90,0	88,2	84,0	85,6	84,7 ¹⁾	-5,3	x

¹⁾ rozdíl 2004 - 2000 v bodech

²⁾ PPS - jednotka pro měření kupní síly

³⁾ EU 25 - průměr za 25 členských zemí EU

Objemem HDP na 1 obyvatele ve výši 229 tis. Kč byl v roce 2004 kraj na devátém místě, přitom v předcházejících 4 letech byl až 11. v pořadí krajů. Ročně se v průměru uvedený ukazatel zvyšoval o 7,1 %, což je třetí nejrychlejší tempo růstu mezi kraji.

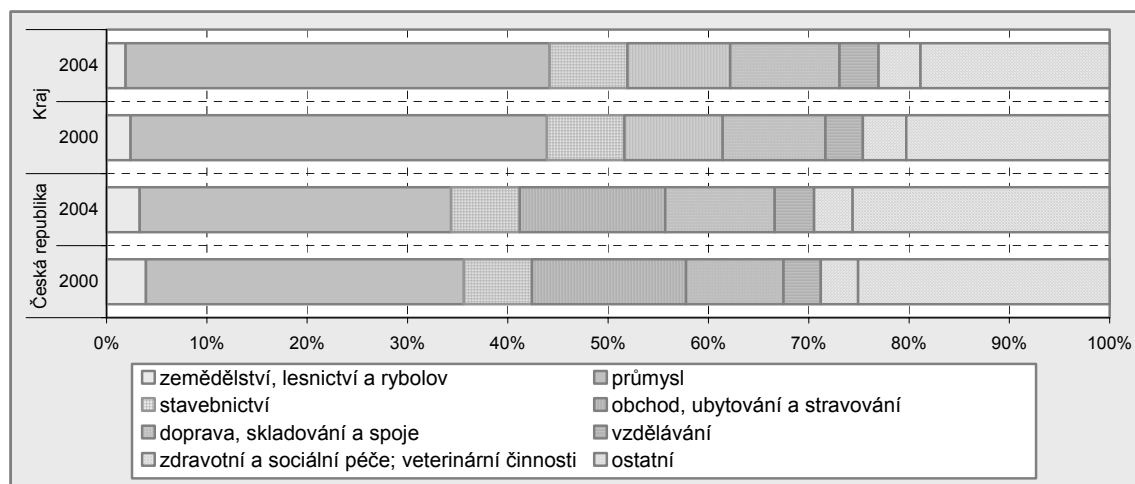
HDP na 1 zaměstnance, charakterizující lépe ekonomickou výkonnost regionu než předcházející ukazatel, dosáhl v roce 2004 více než 633 tis. Kč a průměrné roční tempo růstu bylo 6,3 %. Bylo tak nižší než v ČR (6,4 %) a mezi kraji se Ústecký kraj zařadil až na 9. místo. Patřil však do skupiny osmi krajů, které v letech 2001 až 2004 zaznamenaly každoročně růst.

Čistý disponibilní důchod v kraji se v roce 2004 přiblížil téměř ke 100 mld. Kč (94,6 mld. Kč) a byl pátý nejvyšší mezi kraji. Průměrné roční tempo růstu bylo 3,4 % a spolu s krajem Libereckým a Karlovarským patřilo k nejnižším, přitom v ČR bylo dosaženo průměrného ročního tempa růstu 5 %. Ještě horší postavení má ukazatel přepočtený na 1 obyvatele, protože v roce 2004 jeho úroveň znamenala pro Ústecký kraj poslední místo mezi kraji a pouze necelých 85 % velikosti dosažené ČR.

V průběhu hodnoceného období činila tvorba hrubého fixního kapitálu v kraji 205 mld. Kč a každým rokem se zvyšovala (od 35,8 mld. Kč v roce 2000 až na 46,4 mld. Kč v závěrečném roce sledovaného období). Průměrné roční tempo růstu bylo 6,7 %, tj. o 1 procentní bod více než v České republice a mezi kraji čtvrté nejvyšší. Tvorba hrubého fixního kapitálu na obyvatele kraje se pohybovala ve sledovaných letech okolo 75 % úrovně dosažené v ČR.

V roce 2004 dosáhla tvorba hrubé přidané hodnoty (HPH) v běžných cenách 172 mil. Kč a ve srovnání s rokem 2000 se její objem zvýšil o 29,4 %, což je třetí nejvyšší přírůstek mezi kraji. Roční tempo růstu se zvýšilo z 3,9 % na 8,6 % v roce 2003 a stejným tempem rostla HPH i v roce následujícím. Spolu s Olomouckým je Ústecký kraj jediným, kde meziroční tempa růstu měla neklesající tendenci.

Graf 15 Struktura hrubé přidané hodnoty podle OKEČ v roce 2000 a 2004

Na tvorbě HPH se v roce 2004 podílel průmysl 42,3 %, tj. nejvíce z krajů ČR. Ve srovnání s rokem 2000 se podíl průmyslu zvýšil o 0,8 bodu a patřil tak k dalším třem krajům, kde se uvedený podíl také zvýšil. Podíl zemědělství (1,9 %), obchodu vč. oprav, ubytování a stravování (10,2 %) a finančních služeb, realitních a podnikatelských činností (8,6 %) je pod průměrem ČR. Přitom podíl finančních služeb, realitních a podnikatelských činností je nejnižší mezi kraji.

Tab. 5.1.2 Hrubá přidaná hodnota podle odvětví ^{*)}

	2000	2001	2002	2003	2004	Rozdíl 2004 -2000 v bodech
Hrubá přidaná hodnota celkem (mil. Kč)	132 840	137 960	145 810	158 320	171 953	¹⁾ 29,4
v tom odvětví (%):						
zemědělství, myslivost, lesnictví; chov ryb	2,4	2,3	2,0	1,8	1,9	-0,5
průmysl	41,5	40,1	40,3	40,4	42,3	0,8
stavebnictví	7,7	7,4	7,7	7,9	7,7	0,0
obchod; opravy motorových vozidel a výrobků pro osob. potřebu; ubytování a stravování	9,8	9,9	10,8	10,9	10,2	0,5
doprava, skladování a spoje	10,2	11,1	10,8	11,1	10,9	0,7
finanční zprostředkování; činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti	10,8	11,1	10,6	8,8	8,6	-2,2
veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	6,2	6,3	6,3	7,0	6,8	0,6
vzdělávání; zdravotní a sociální péče; ostatní veřejné, sociální a osobní služby	11,4	11,6	11,5	12,0	11,5	0,2
ostatní odvětví	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^{*)} HPH včetně FISIM

¹⁾ změna v %

5.2. Registr ekonomických subjektů

Registr ekonomických subjektů evidoval v Ústeckém kraji k 31. 12. 2004 téměř 164 tisíc subjektů. Z územního pohledu bylo nejvíce firem registrováno v okresech Děčín a Litoměřice, v nichž má sídlo téměř třetina ekonomických subjektů kraje.

Tab. 5.2.1 Registrované subjekty podle právní formy

	2000	2001	2002	2003	2004	Změna v %		Struktura v %	
						2004/ 2000	průměrná roční	2000	2004
Registrované subjekty celkem	140 366	145 010	156 185	163 393	163 874	16,7	3,9	100,0	100,0
z toho:									
fyzické osoby	116 514	120 285	130 305	135 064	133 978	15,0	3,6	83,0	81,8
obchodní společnosti	11 519	12 012	12 311	12 838	13 403	16,4	3,9	8,2	8,2
družstva	368	375	389	407	412	12,0	2,9	0,3	0,3
zahraniční osoby	4 453	4 120	4 335	4 930	5 473	22,9	5,3	3,2	3,3
sdržení	3 702	3 863	3 951	4 005	4 177	12,8	3,1	2,6	2,5

V současné době v Ústeckém kraji tvoří převážnou část (více než 80 %) podnikatelé – **fyzické osoby**. Ve srovnání s ostatními kraji v republice počet soukromých podnikatelů v přepočtu na tisíc obyvatel řadí náš kraj mezi tři kraje s nejmenším počtem těchto subjektů. Podnikatelé, kteří mají jednoho až pět zaměstnanců tvoří v našem kraji necelých 7 %. Se vzrůstajícím počtem zaměstnanců pak počet ekonomických subjektů klesá.

Obchodní společnosti jsou soustředěny především v průmyslových okresech v Ústí nad Labem, v Teplicích a v Mostě. Více jak tři čtvrtiny z nich jsou v soukromých rukou a přibližně 20 % firem je vlastněno z části či plně zahraničními společnostmi. Podniky vlastněné výhradně českým kapitálem jsou firmy zaměstnávající nižší počty pracovníků. Naopak, čím více zaměstnanců společnost zaměstnává, tím častěji se jedná o firmu s mezinárodním vlastnictvím (tj. kombinace domácího a zahraničního kapitálu) či o firmu zcela vlastněnou zahraničním (cizím) kapitálem.

Za poslední čtyři roky můžeme sledovat výraznější vzestup ekonomických subjektů, jejichž právní forma je typu „**zahraniční osoba**“. Jedná se především o podnikatele typu fyzická osoba s bydlištěm mimo území ČR. Tento typ podnikatelů od roku 2000 zaznamenal roční průměrný nárůst o více jak 5 % a ke konci roku 2004 jejich podíl činil 3 % ze všech ekonomických subjektů v kraji. Více jak polovina těchto podnikatelů se zabývá převážně obchodní činností. Tento typ ekonomických subjektů nemá výrazný vliv na zaměstnanost v našem kraji, neboť jen necelých 2,5 % z nich má zaměstnance.

Tab. 5.2.2 Registrované subjekty podle počtu zaměstnanců

	2000	2001	2002	2003	2004	Změna v %		Struktura v %	
						2004/ 2000	průměrná roční	2000	2004
Registrované subjekty celkem	140 336	145 010	156 185	163 393	163 874	16,8	4,0	100,0	100,0
v tom s počtem zaměstnanců:									
neuvedeno	35 373	24 664	24 354	40 867	50 402	42,5	9,3	25,2	30,8
bez zaměstnanců	83 416	101 428	112 786	102 668	93 825	12,5	3,0	59,4	57,3
1 - 5	15 019	12 657	12 963	13 560	13 415	-10,7	-2,8	10,7	8,2
6 - 19	4 268	4 018	3 873	4 016	3 976	-6,8	-1,8	3,0	2,4
20 - 49	1 403	1 335	1 349	1 417	1 345	-4,1	-1,0	1,0	0,8
50 - 99	513	533	503	507	520	1,4	0,3	0,4	0,3
100 - 199	194	194	182	189	218	12,4	3,0	0,1	0,1
200 - 499	123	122	117	112	120	-2,4	-0,6	0,1	0,1
500 - 999	37	43	42	42	37	0,0	0,0	0,0	0,0
1 000 a více	20	16	16	15	16	-20,0	-5,4	0,0	0,0

Podle **odvětví** převažující činnosti se nejvíce ekonomických subjektů v Ústeckém kraji zabývalo obchodem, opravami motorových vozidel a spotřebního zboží. Významné zastoupení v kraji mají i subjekty, které zajišťují služby pro podniky nebo podnikají v oblasti nemovitostí a pronájmu.

Tab. 5.2.3 Registrované subjekty podle převažující činnosti

	2000	2001	2002	2003	2004	Změna v %		Struktura v %	
						2004/ 2000	průměrná roční	2000	2004
Registrované subjekty celkem	140 366	145 010	156 185	163 393	163 874	16,7	3,9	100,0	100,0
z toho:									
zemědělství, myslivost, lesnictví a rybolov	7 901	8 052	8 403	8 579	8 638	9,3	2,3	5,6	5,3
průmysl celkem	15 418	16 449	18 383	19 231	19 325	25,3	5,8	11,0	11,8
stavebnictví	16 920	17 391	18 936	20 215	20 669	22,2	5,1	12,1	12,6
obchod, opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a pro domácnost	47 318	47 655	50 086	50 951	49 442	4,5	1,1	33,7	30,2
ubytování a stravování	8 044	8 406	9 173	9 753	10 049	24,9	5,7	5,7	6,1
doprava, skladování a spoje	5 097	5 510	5 938	6 073	6 034	18,4	4,3	3,6	3,7
finanční zprostředkování	6 014	6 026	6 141	6 208	6 253	4,0	1,0	4,3	3,8
činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu	19 459	20 503	23 095	25 171	25 911	33,2	7,4	13,9	15,8
veřejná správa a obrana, sociální zabezpečení	560	566	637	639	502	-10,4	-2,7	0,4	0,3
vzdělávání	1 452	1 562	1 675	2 069	2 033	40,0	8,8	1,0	1,2
zdravotní a sociální péče, veterinární činnosti	2 046	2 083	2 209	2 292	2 349	14,8	3,5	1,5	1,4
ostatní veřejné, sociální a osobní služby	10 137	10 807	11 509	12 212	12 669	25,0	5,7	7,2	7,7

5.3. Zemědělství

Na úvod je potřeba upozornit, že v hodnoceném období dochází k některým **změnám ve způsobu zjišťování**, v jejichž důsledku nejsou údaje za celou časovou řadu zcela srovnatelné.

Na počátku období byly údaje zjišťovány vyčerpávajícím způsobem s dopočtem za drobné pěstitele a chovatele (v rostlinné výrobě na celkovou výměru zemědělské půdy okresu podle dosažené struktury osevu a v živočišné výrobě na základě výsledků soupisu hospodářských zvířat). Od roku 2002 se staly základem pro stanovení souboru respondentů výsledky celoplošného strukturálního zemědělského sčítání - Agrocensus 2000 se zabezpečením dopočtů za Českou republiku a kraje (nikoliv za okresy). Dopočty jsou prováděny bez „hobby aktivit“ obyvatelstva, tzn. bez jednotek, které nesplňovaly stanovené „prahové hodnoty“ pro šetření Agrocensus (domácí hospodářství obyvatelstva). Tento postup je plně v souladu s legislativními předpisy Eurostatu.

Význam zemědělství v dlouhodobém vývoji klesá a jeho podíl na tempu růstu hrubé přidané hodnoty (HPH) dosáhl v posledním sledovaném roce v rámci republiky pouze 3,3 %, tzn. další pokles za posledních pět let o 0,6 p.b. a to i přesto, že rok 2004 byl výjimečný mimořádnými výsledky v rostlinné výrobě. Obdobný vývoj je v Ústeckém kraji, kdy podíl zemědělství na celkovém HPH kraje poklesl z 2,4 % v roce 2000 na 1,9 % v roce 2004 (pokles o 0,5 p.b.). Útlum zemědělské produkce potvrzuje mimo jiné i trvalé snižování počtu zaměstnaných v tomto odvětví, když průměrný roční pokles v letech 2000 – 2004 dosáhl v Ústeckém kraji -7,6 % u subjektů nad 20 zaměstnanců.

Podnikatelská **struktura subjektů** zabývajících se **zemědělskou produkcí** v kraji je ze ¾ tvořena fyzickými osobami, z nich zhruba 91 % jsou soukromě hospodařící rolníci. Polovina subjektů se zabývá převážně rostlinnou výrobou, 26 % se orientuje na živočišnou výrobu a zbývajících 24 % má zemědělskou výrobu kombinovanou. Podle „Zemědělského strukturálního šetření Zem 2003“ obhospodařovaly podniky fyzických osob zhruba polovinu zemědělské půdy v kraji a v rámci České republiky téměř 28 %.

Tab. 5.3.1 Souhrnný zemědělský účet (SZÚ) v roce 2003

Kód SZÚ	Ukazatel	SZÚ 2003 (mil. Kč, běžné ceny)		Přepočten na (tis. Kč)			
				1 ha zem. půdy		1 pracovníka	
		kraj	ČR	kraj	ČR	kraj	ČR
10	Rostlinná produkce ¹⁾	3 060	43 927	14	12	401	269
13	Živočišná produkce ¹⁾	2 034	46 376	9	13	266	284
14	Produkce zemědělských výrobků (10+13)	5 094	90 303	23	25	667	553
15	Produkce zemědělských služeb	80	1 335	0	0	10	8
16	Zemědělská produkce (14+15)	5 174	91 638	24	25	677	561

¹⁾ vč. dotací na produkty, bez daní na produkty

Ve **struktuře zemědělské produkce** (podle SZÚ) je v kraji vyšší podíl rostlinné produkce (více než 59 %) než živočišné, na rozdíl od struktury v celé ČR, kde je převažující produkce živočišných výrobků (51 %). Produkce zemědělských služeb se v kraji i v celorepublikovém průměru podílí zhruba 1,5 %. V přepočtu na hektar zemědělské půdy je celková produkce vyšší v rámci republiky, ale v přepočtu na fyzický počet pravidelně pracujících v zemědělství je dosahována zhruba o pětinu vyšší produkce v Ústeckém kraji (o více než 106 tis. Kč na pracovníka).

Ústecký kraj patří z hlediska přírodních a půdních podmínek do řepařsko-bramborářské výrobní oblasti:

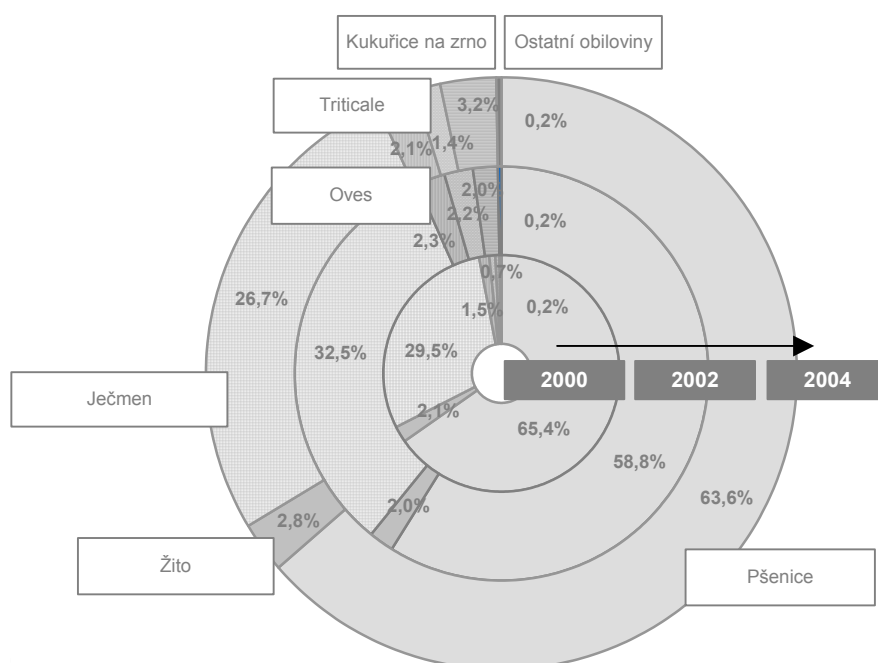
výrobní oblast	zemědělská půda	podíl na výměře příslušné VO ČR
řepařská	73,28 %	12,2 %
bramborářská	21,78 %	3,2 %
bramborářsko-ovesná	2,75 %	1,1 %
horská	4,94 %	4,3 %

Probíhající restrukturalizace ekonomiky a změny v agrární politice státu se promítly ve vývoji **struktury zemědělské půdy**. Zásadní změnou z dlouhodobého pohledu je pokles podílu orné půdy (% zornění) - v Ústeckém kraji o 6,9 p.b. od roku 1990 a o 0,5 p.b. za posledních 5 let ve prospěch trvalých travních porostů, což souvisí se záměrným přechodem na extenzivní způsob hospodaření, zejména pak v horských výrobních oblastech orientovaných na pastevní chov dobytka. V souladu s dotační politikou státu rostla plocha orné půdy uvedené do klidu, vrchol v roce 2003 v kraji dosahoval 9,3 % orné půdy, následoval poměrně výrazný pokles na 2,8 %. Vliv dotací se pozitivně projevil v částečném rozšíření lesní půdy na úkor zemědělské. V souvislosti s nařízením vlády a stanovením podpůrných programů byla provedena rovněž kategorizace půdního fondu do **méně příznivých oblastí (LFA)**, které na území kraje zaujímají více než

44 % celkové rozlohy, z toho je více než 14 % v horských výrobních oblastech, více než 2 % v ostatních méně příznivých oblastech (nízká produktivita zemědělské výroby, nesnadno obdělávaná půda s nízkým produkčním potenciálem) a téměř 28 % ve speciálních oblastech (národní parky, chráněné krajinné oblasti).

Vývoj celkových **osevních ploch** má klesající trend, přestože v roce 2004 došlo k jejich částečnému navýšení. Nejvyšší podíl zaujímají obiloviny, v kraji byly pěstovány na 70,2 %, tj. o 9,9 p.b. více než průměr ČR. Nejvýznamnější postavení má pšenice, druhé místo zaujímá ječmen (zejména pak jarní sladovnické odrůdy). Podstatně se zvýšila plocha kukuřice pěstované na zrno. Méně atraktivní se jeví pěstování žita a ovesa. Pokles v posledním roce byl zaznamenán u Triticale.

Graf 16 Osevní plochy obilovin (stav k 31. 5.)

Ve struktuře osevních ploch trvale klesá podíl píce na orné půdě z 21,1 % v roce 2000 na 12 % v roce 2004 (pokles 9,1 p.b.). Naproti tomu zastoupení technických plodin se zvyšovalo z 12,4 % osevních ploch na 22 % v roce 2003. Výrazným snížením ploch řepky, která zaujímala do roku 2002 více než 1/2 ploch, tento podíl opět poklesl na výchozí stav roku 2000. V posledních dvou letech se rozšířily plochy hořčice na seno a zaujaly první místo

v rámci pěstovaných olejnin i technických plodin celkem. Nízká rentabilita výroby a spotřebitelská poptávka po cenově nižším zboží z dovozu mají mimo jiné vliv na pokles podílu ploch některých plodin v porovnávaném období (brambory -1,6 p.b., zelenina -1,0 p.b.).

Tab. 5.3.2 Sklizňové plochy hlavních zemědělských plodin (ha)

	2000 ¹⁾	2001 ¹⁾	2002	2003	2004	Průměrná roční změna (%)	
						2000 - 2004	1995 - 1999
Obiloviny	102 389	99 475	96 237	88 312	107 138	1,1	1,4
Pšenice	66 832	62 968	56 762	50 027	68 137	0,5	0,3
Ječmen	29 974	29 662	31 327	30 131	28 550	-1,2	5,0
Luskoviny	1 020	974	1 286	1 387	1 512	10,3	-1,3
Brambory	3 893	3 097	1 143	1 021	949	-29,7	-0,8
Cukrovka technická	4 551	5 569	4 455	4 657	3 936	-3,6	-11,7
Olejniny	20 929	21 657	23 759	31 351	18 661	-2,8	16,2
Řepka	11 742	12 980	13 185	11 682	3 878	-24,2	14,5
Píce na orné půdě	35 971	33 184	20 822	16 764	18 249	-15,6	.
Kukuřice na zeleno a na siláž	8 702	8 648	7 632	6 613	7 317	-4,2	-10,6

¹⁾ včetně drobných pěstitelů

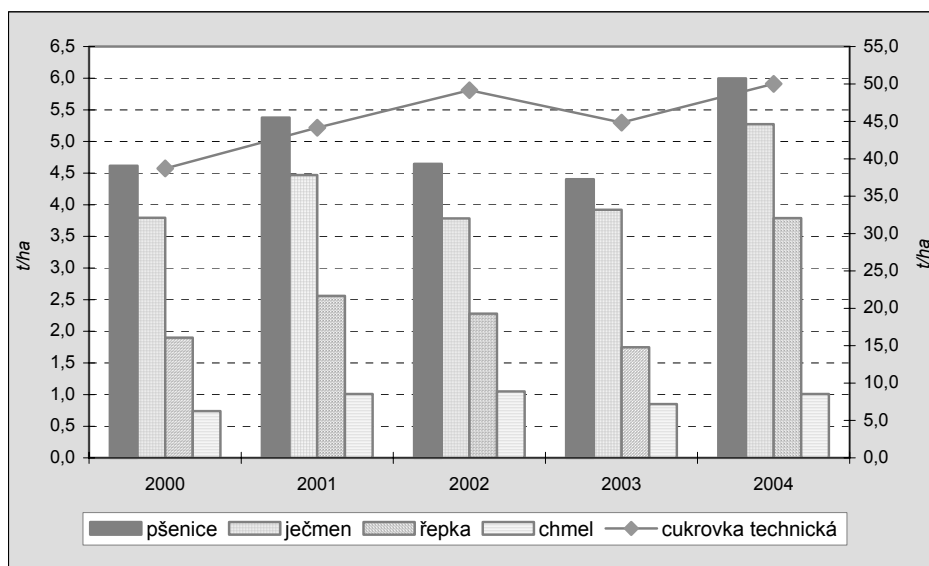
Produkce rostlinné výroby je významně ovlivňována klimatickými podmínkami v jednotlivých vegetačních obdobích hospodářského roku. Ve sledovaném období byl Ústecký kraj poznamenán rozsáhlými povodněmi, které v srpnu 2002 postihly celé území povodí Labe a horní část povodí Ohře a způsobily zemědělským podnikům značné škody. Naproti tomu rok 2004 se vyznačoval velmi příznivým průběhem počasí, což se odrazilo v dosažení nadprůměrných sklizní u většiny rozhodujících plodin.

Tab. 5.3.3 Sklizeň zemědělských plodin (v t)

	2000 ¹⁾	2001 ¹⁾	2002	2003	2004	Průměrná roční změna v %	
						2000 - 2004	1995 - 1999
Obiloviny	356 049	406 863	417 670	370 619	608 443	14,3	1,7
Pšenice	248 831	276 155	262 434	218 696	403 755	12,9	0,6
Ječmen	89 892	107 581	121 558	119 758	150 069	13,7	5,3
Luskoviny	2 067	2 809	2 698	2 724	5 302	26,6	-0,1
Brambory	55 142	46 336	22 446	16 961	21 073	-21,4	2,1
Cukrovka technická	175 949	245 861	219 045	208 840	196 870	2,8	-9,0
Olejniny	35 595	44 411	43 580	46 727	35 958	0,3	19,0
Řepka	22 481	33 256	30 029	20 462	14 687	-10,1	18,8
Píceiny na orné půdě (v seně)	148 204	144 974	125 439	87 976	114 487	-6,2	.
Kukuřice na zeleno a na siláž	229 492	211 524	239 260	183 962	227 164	-0,3	-9,0

¹⁾ včetně drobných pěstitelů

Rekordní sklizeň v roce 2004 byla částečně ovlivněna nárůstem produkčních ploch (např. u obilovin

Graf 17 Hektarové výnosy zemědělských plodin

a luskovin), ale rozhodující podíl na dobré úrodě měly hektarové výnosy plodin, které téměř ve všech případech dosáhly historicky nejvyšší úrovně a podstatně překročily průměr posledních 5 let :

	v t/ha
Obiloviny celkem	+1,32
pšenice	+0,99
ječmen	+1,02
žito	+1,74
oves	+1,11
Luskoviny celkem	+1,01
Brambory konzumní	+4,80
Cukrovka technická	+4,65
Řepka	+1,33
Kukuřice na zel.a sil.	+2,84
Chmel	+0,08

Výrazný pokles pěstebních ploch brambor, řepky a pícnin na orné půdě nemohl vyrovnat ani rekordně vysoký výnos z hektaru.

Vývoj **spotřeby hnojiv** je do určité míry závislý na struktuře pěstovaných plodin. Za posledních 5 let se v Ústeckém kraji zvýšila spotřeba **průmyslových** hnojiv v čistých živinách a to jak v celkovém objemu, tak v přepočtu na hektar zemědělské půdy. Tento růst je vyšší než v republikovém úhrnu:

Index 2004/2000

	celková spotřeba		v kg/1 ha zem. půdy	
	ULK	ČR	ULK	ČR
Průmyslová hnojiva v č. ž.	111,7	105,0	112,1	105,3
v tom: dusíkatá (N)	107,0	101,6	107,4	101,9
fosforečná (P ₂ O ₅)	167,1	115,3	167,7	115,7
draselná (K ₂ O)	83,8	116,7	84,1	117,0

V mezikrajovém srovnání má Ústecký kraj čtvrtou nejnižší spotřebu průmyslových hnojiv na hektar zemědělské půdy (46,70 kg) po kraji Karlovarském (23,04 kg/ha), Libereckém (25,35 kg/ha) a Hl. městě Praze (46,17 kg/ha). Uvedené údaje jsou včetně samostatně hospodařících rolníků.

Opačný vývojový trend je u vápenatých hnojiv a chlévského hnoje, jejich spotřeba se snížila jak v Ústeckém kraji, tak v celorepublikovém úhrnu. Výraznější pokles je u **vápenatých hnojiv**, v kraji klesla spotřeba zhruba na polovinu úrovně hospodářského roku 1999/2000 a dosahovala 867 tun. V rámci republiky byl pokles mírnější, zhruba o čtvrtinu. V přepočtu na hektar zemědělské půdy je spotřeba 3,12 kg Ústeckého kraje nejnižší v celé republice a dosahuje necelou desetinu republikového úhrnu (36,93 kg/ha).

Aplikování **chlévkého hnoje** do půdy pokleslo v Ústeckém kraji za posledních 5 let o více než 15 %, v rámci republiky se jeho užívání snížilo o více než 21 %. Spotřebou 1 014 kg na hektar zemědělské půdy se Ústecký kraj řadí v pomyslném žebříčku na 3. místo od konce v rámci republiky za Hl. m. Prahu (420 kg/ha) a Karlovarský kraj (733 kg/ha). V porovnání s republikovým průměrem (2 499 kg/ha) dosahuje 41 %.

Živočišná výroba zaznamenává dlouhodobý pokles produkce, který pokračoval i přes mimořádné výsledky rostlinné výroby rovněž v posledním roce. Jednou z hlavních příčin jsou odbytové potíže. Snižuje se produkce masa i mléka v důsledku pokračujícího poklesu stavů skotu i prasat. Rostoucí trend v kraji je pouze u ovcí a beranů, kde se uplatňuje státní podpora restrukturalizace (extenzifikace) výroby s rozšiřováním pastevně chovaných ovcí v oblastech s horšími podmínkami. Tato forma chovu se uplatňuje rovněž u skotu, navíc zde dochází k postupnému nárůstu počtu krav bez tržní produkce mléka, v roce 2004 dosahovaly v Ústeckém kraji již 31 % z celkových stavů počtu krav.

Tab. 5.3.4 Hospodářská zvířata (stav k 1. 4. následujícího roku)

							v kusech
	2000 ¹⁾	2001 ¹⁾	2002	2003	2004	Změna v %	
						2004/ 2000	průměrná roční
Koně	1 351	980	1 086	1 033	1 004	-25,7	-7,2
Skot	48 704	47 795	45 462	44 453	39 652	-18,6	-5,0
z toho krávy	19 161	18 203	17 087	16 799	16 436	-14,2	-3,8
Prasata	158 549	141 396	128 693	144 221	116 604	-26,5	-7,4
z toho prasnice	12 702	11 774	11 193	11 418	9 434	-25,7	-7,2
Ovce a berani	4 467	6 355	7 404	8 421	10 379	132,3	23,5
Drůbež	2 256 215	1 827 879	1 728 353	2 041 441	1 530 870	-32,1	-9,2
z toho slepice	1 022 830	315 238	593 671	826 284	635 894	-37,8	-11,2

¹⁾ k 1. 3.

Ve sledovaném období se vlivem poklesu stavů snižuje **intenzita chovu hospodářských zvířat** ve vztahu k produkční ploše (s výjimkou ovcí a beranů). Základní ukazatele **užitkovosti** zaznamenávají většinou vzestupný trend. V Ústeckém kraji roste průměrná dojivost krav (index 2001/2004=110 %), počet narozených (115,7 %) a odchovaných (112,8 %) selat na prasnici, kolísavé výsledky jsou u procenta uhynulých telat i selat. Roční snáška slepic, která v roce 2004 překročila hranici 300 kusů na nosnici (304,3 ks) byla nejvyšší v ČR a dlouhodobě převyšuje republikový průměr.

Podíl **lesní půdy** představuje zhruba 30 % plochy kraje. V dlouhodobém pohledu se částečně vlivem dotace na restrukturalizaci rostlinné výroby zalesněním tento podíl mírně zvýšil (o 0,3 p.b. od roku 1990). Ve sledovaných letech výměra **zalesňované plochy** pozvolna klesá (v průměru dosahuje 1,8 tis. ha ročně) a uskutečňuje se v poměru 2:1 ve prospěch jehličnatých dřevin, z více než ⁴/₅ zastoupených smrkem. U obou typů plně převažuje zalesňování sadbou.

Tab. 5.3.5 Vybrané ukazatele lesnictví

	2000	2001	2002	2003	2004	Změna v %	
						2004/ 2000	průměrná roční
Zalesňování celkem (ha)	2 516	1 753	1 724	1 531	1 516	-39,7	-11,9
Těžba dřeva (m ³ bez kůry)	462 583	375 215	371 584	351 190	345 739	-25,3	-7,0
v tom:							
jehličnaté	376 082	296 808	266 657	246 131	252 939	-32,7	-9,4
listnaté	86 501	78 407	104 927	105 059	92 800	7,3	1,8
Prořezávky celkem (ha)	2 899	2 554	2 561	2 611	2 828	-2,4	-0,6
Probírky celkem (ha)	4 353	4 215	3 494	3 075	3 494	-19,7	-5,3

Objemem **těžby dřeva** Ústecký kraj zaujímá poslední místo mezi kraji a na celorepublikovém objemu vytěžené dřevní hmoty se podílí zhruba 2 procenty. Vedle plánované těžby dřeva je významná i těžba nahodilá (živelní), která v roce 2004 dosáhla 95 tis. m³ a byla nejvyšší za posledních 5 let.

Kvalitu lesních porostů negativně ovlivňují některé vnější vlivy jako např. kyselé deště související s vyššími emisemi dusíku z automobilové dopravy, které se negativně projevují zejména na smrkových porostech v horských oblastech. Tyto emise jsou zhruba 3 až 4 krát vyšší než je únosné pro porosty. Vysoký obsah dusičnanů způsobuje rychlý růst stromů, přičemž další prvky jim chybí. To způsobuje, že stromy jsou více lámavé, promrzají a jsou méně odolné škůdcům.

5.4. Průmysl

Na úvod je potřeba zdůraznit, že údaje za průmyslová odvětví jsou zjišťována podnikovou metodou, tzn. za podniky se sídlem na příslušném území včetně jejich závodů a provozoven v jiných krajích. V kategoriích subjektů se 100 a více zaměstnanci jsou údaje zjišťovány o všech podnicích, v menších subjektech je zjišťování výběrové.

Průmyslová výroba hraje v rozvoji Ústeckého kraje důležitou roli. K nejvýznamnějším podnikům zpracovatelského průmyslu se sídlem na území kraje patří Česká rafinérská, a.s. a Chemopetrol, a.s. v Litvínově, Glaverbel Czech, a.s. v Teplicích, Frantschach Energo, a.s. ve Štětí, Mondi Packaging Paper Štětí, a.s., Spolek pro chemickou a hutní výrobu, a.s. a Setuza a.s. v Ústí nad Labem, GRAMMER CZ, s.r.o. v Mostě, Lovochemie, a.s. v Lovosicích a v odvětví dobývání nerostných surovin Mostecká uhelná, a.s. a Severočeské doly, a.s.

Význam průmyslu potvrzuje i jeho rostoucí podíl na **hrubé přidané hodnotě (HPH)** kraje, jedná se zejména o odvětví zpracovatelského průmyslu. Pokles se projevil pouze u těžby nerostných surovin (vliv útlumu těžby uhlí):

	Podíl na HPH kraje v %				
	2000	2001	2002	2003	2004
Těžba nerostných surovin	6,2	6,1	5,7	4,9	4,8
Zpracovatelský průmysl	26,8	25,7	26,1	26,5	28,5
Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	8,5	8,3	8,5	9,1	8,9

V celorepublikovém úhrnu je podíl průmyslových odvětví na celkové hrubé přidané hodnotě nižší. V roce 2004 dosahoval u těžby nerostných surovin 1,2 %, u zpracovatelského průmyslu 25,9 % a u výroby a rozvodu elektřiny, plynu a vody 4,0 %.

Ve sledovaném období sídlilo v Ústeckém kraji v průměru více než 520 **středních a velkých podniků** (s 20 a více zaměstnanci). V posledních dvou letech se jejich počet meziročně zvýšil o více než 2 % a v roce 2004 dosahoval průměrný počet 538 podniků, což představuje nárůst proti roku 2000 o 24 subjektů (o 4,7 %). Za posledních pět let výkonnost podniků stoupala, což je patrné z vývoje následujících základních ukazatelů :

Ukazatel	2000	2001	2002	2003	2004	Index v % 2004/2000
Tržby z průmyslové činnosti v mil. Kč (běžné ceny)	208 512	191 546	173 837	186 090	216 540	103,9
Průměrný evidenční počet zaměstnanců (fyzické osoby)	86 274	84 722	80 281	78 192	80 488	93,3
Produktivita práce (roční) z tržeb (běžné ceny) na zaměstnance v Kč	2 417	2 261	2 165	2 380	2 691	111,3
Průměrná hrubá měsíční mzda v Kč	14 171	15 001	15 915	16 752	17 738	125,2

V mezikrajovém porovnání vývoje let 2004 a 2000 však dosahuje Ústecký kraj nejnižších hodnot u tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy i u produktivity práce z tržeb průmyslové činnosti. Na předposlední příčce se umístil nárůstem průměrné hrubé měsíční mzdy (nižší zvýšení je pouze ve Středočeském kraji - o 24,6 %). Pokles počtu zaměstnanců ve středních a velkých podnicích vykazuje celkem 10 krajů, snížení v Ústeckém kraji (o 6,7 %) je čtvrté nejvyšší, vyšší redukce pracovníků byla provedena pouze v kraji Jihomoravském (o 7,7 %), Hl. městě Praze (o 7,8 %) a v kraji Karlovarském (o 10,4 %).

Stabilní a vysoký podíl na výsledcích průmyslového sektoru si udržují **podniky se 100 a více zaměstnanci**, podílejí se zhruba 90 % na tržbách z průmyslové činnosti a 80 % na celkové zaměstnanosti v průmyslu v kraji. V Ústeckém kraji mělo ke konci roku 2004 sídlo celkem 173 velkých průmyslových podniků. Z celkového počtu podniků bylo více než 93 % (161) se **zpracovatelským průmyslem**, ve více než 46 procentech (75 podniků) se jedná o **subjekty se zahraničním kapitálem**. Nadpoloviční většina z nich se zabývá strojírenstvím a elektrotechnikou - zhruba 16 % subjektů vyrábí elektrické a optické přístroje, dále pak dvoustopá motorová vozidla vč. motorů a dalšího příslušenství. Více než 13 % zpracovává kovy a vyrábí kovodělné výrobky, zhruba 12 % se zabývá výrobou strojů a zařízení (čerpadla a kompresory, ložiska a jiné převodové prvky, chladicí, větrací a klimatizační zařízení, elektrické a neelektrické přístroje pro domácnost).

V meziokresním srovnání je nejvyšší zastoupení velkých průmyslových podniků zejména v pánevních oblastech, v okresech Děčín (19,1 % z celokrajského úhrnu) a Chomutov (18,5 %), naproti tomu nejnižší je v okrese Louny (8,7 %). Nejvyšší podíl zahraničních subjektů na celkovém počtu průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci v okrese působí na Chomutovsku (65,6 %) a nejméně na Ústecku (33,3 %).

Tržby z průmyslové činnosti, které představují tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy prodané externím uživatelům (oceněné v běžných cenách), měly v České republice ve všech sledovaných letech rostoucí trend a v porovnání s výchozím rokem vzrostly o více než 35 %. Vývoj v Ústeckém kraji nebyl tak jednoznačný, objem tržeb se do roku 2002 meziročně snižoval a v tomto roce dosáhl pouze 87,3 % roku 2000. V následujících letech došlo k obratu, zejména díky zahájení a rozvoji výroby nových subjektů (převážně s přílivem zahraničního kapitálu) v odvětví výroby dopravních prostředků a zařízení, elektrických a optických přístrojů, který se odrazil v celkovém navýšení v porovnání s rokem 2000 o 9,9 %. Tento vývoj ovlivnil i celkovou průměrnou roční změnu posledních pěti let, která v závěru dosáhla kladné hodnoty 2,4 %. Nejvýznamnějšími odvětvími průmyslu kraje, hodnoceno podle objemu tržeb, bylo rafinérské zpracování ropy s chemickým a farmaceutickým průmyslem, se zhruba 43% podílem na celkovém objemu tržeb z průmyslové činnosti kraje.

Tab. 5.4.1 Tržby z průmyslové činnosti podle odvětví v průmyslu^{*)}

						v mil. Kč (běžné ceny)	
	2000	2001	2002	2003	2004	Změna v %	
						2004/ 2000	průměrná roční
Průmysl celkem	176 257	173 698	153 957	165 816	193 664	9,9	2,4
v tom:							
těžba nerostných surovin	14 546	14 407	13 773	13 803	13 455	-7,5	-1,9
zpracovatelský průmysl	155 670	152 838	133 495	145 495	173 580	11,5	2,8
z toho:							
výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	11 740	12 307	10 730	10 692	10 559	-10,1	-2,6
výroba textilií, textilních a oděvních výrobků	4 176	4 965	4 667	4 549	4 242	1,6	0,4
výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru	13 428	13 456	11 792	12 446	12 816	-4,6	-1,2
výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy+výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	82 891	75 792	62 457	68 395	83 070	0,2	0,1
výroba pryžových a plastových výrobků	1 596	1 454	1 905	1 820	2 340	46,6	10,0
výroba ostat. nekovových minerál. výrobků	16 158	16 985	16 400	17 401	18 777	16,2	3,8
výroba základ. kovů, hut. a kovodělných výrobků	12 646	13 296	10 824	10 797	11 370	-10,1	-2,6
výroba a opravy strojů a zařízení jinde neuved.	4 796	4 381	3 423	5 644	7 250	51,2	10,9
výroba elektrických a optic. přístrojů a zařízení	2 993	3 379	2 874	2 666	4 893	63,5	13,1
výroba dopravních prostředků a zařízení	3 279	4 728	6 225	8 914	15 604	375,9	47,7
zpracovatelský průmysl jinde neuvedený	1 686	1 753	1 836	2 031	2 507	48,7	10,4
výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	6 041	6 453	6 689	6 518	6 630	9,8	2,4

^{*)} podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

Vývoj tržeb za jednotlivé průmyslové sekce byl rozdílný. Záporné hodnoty průměrného ročního tempa růstu tržeb za celé hodnocené období dosahuje v důsledku útlumových programů těžba nerostných surovin, kladné hodnoty vykazuje zpracovatelský průmysl jako celek i výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody. Nejdynamičtější rozvoj v rámci zpracovatelského průmyslu byl vlivem výše uvedených důvodů u výroby dopravních prostředků a zařízení, kde vzrostly tržby téměř pětinasobně, což se promítlo i v dosažení nejvyššího průměrného ročního tempa růstu tržeb. Naproti tomu záporné tempo růstu tržeb bylo zaznamenáno u potravinářského průmyslu, výroby kovů vč. hutního zpracování a kovodělných výrobků a rovněž u papírenského a polygrafického průmyslu.

Průmyslová produkce posledních dvou let byla pozitivně ovlivněna mírným ekonomickým oživením západní Evropy a rovněž vstupem České republiky do EU, což se mimo jiné projevilo v meziročním nárůstu tržeb z průmyslové činnosti v roce 2003 o 7,7 % a v roce 2004 dokonce o 16,8 %. Hlavní zásluhu na tomto růstu má sekce zpracovatelského průmyslu (nárůst o 19,3 %). Výkonnost je zde ovlivněna mimo jiné subwencemi s vysokým podílem zahraničního kapitálu. Nejvýraznější meziroční růst zaznamenala v ČR odvětví výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (nárůst o 83,5 %), výroba dopravních prostředků a zařízení (o 75,0 %), výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken (o 39,3 %). Rozvoj v odvětví výroba pryžových a plastových výrobků (28,6 %) souvisí kromě jiného s příznivým vývojem ve stavebnictví (stoupá poptávka po výrobcích z plastů pro stavebnictví) a rozvojem podniků vyrábějících komponenty a díly pro automobilový a elektronický průmysl. Naproti tomu meziroční pokles tržeb zaznamenalo odvětví výroba textilií, textilních a oděvních výrobků (- 6,8 %), související částečně s odbytovými problémy a konkurencí levné produkce z jihovýchodní Asie.

Produktivitou práce (podniky se 100 a více zaměstnanci) měřenou z tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy na průměrný evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách se Ústecký kraj řadí na přední místa mezi kraji. Hodnotou 3 056 tis. Kč (index 2004/2000 = 120,7 %) převýšil celorepublikový průměr o 715 tis. Kč (o 30,5 %) a zařadil se na druhé místo v mezikrajsovém srovnání za Středočeský kraj. Dosahuje tak lepších výsledků než při porovnání tržeb v absolutním vyjádření, kde zaujímá čtvrtou příčku za krajem Středočeským, Moravskoslezským a Hl. m. Prahou. Růstový trend produktivity práce vidíme v kraji u všech sledovaných odvětví průmyslu až na výrobu pryžových a plastových výrobků, kde se v uplynulém období sice zvýšil celkový objem tržeb téměř o 47 %, ale průměrný počet zaměstnanců zaznamenal v porovnání s rokem 2000 více než dvojnásobný nárůst.

Tab. 5.4.2 Průměrný evidenční počet zaměstnanců a průměrná hrubá měsíční mzda podle odvětví v průmyslu^{*)}

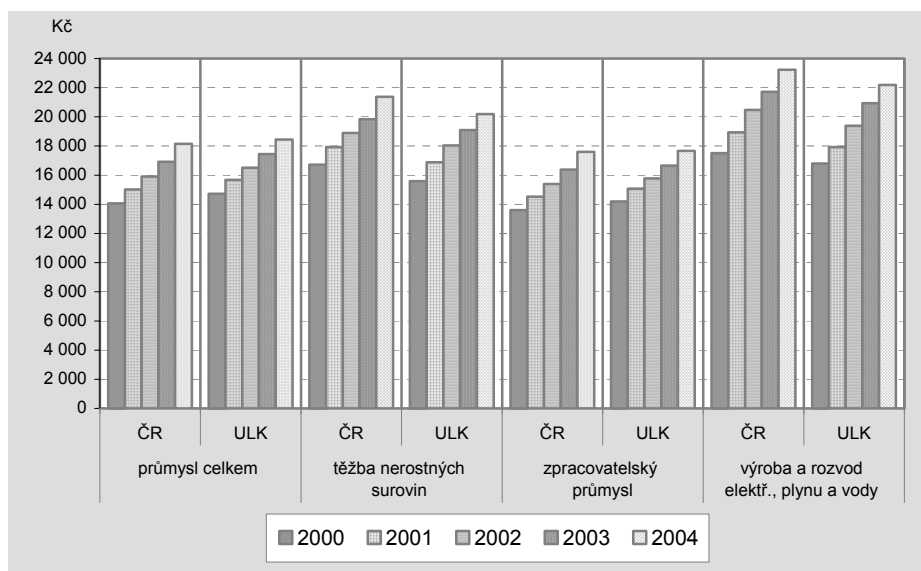
	Průměrný evidenční počet zaměstnanců (fyz. osoby)			Průměrná hrubá měsíční mzda (Kč)		
	2000	2004	index 2004/2000	2000	2004	index 2004/2000
Průmysl celkem	69 639	63 375	91,0	14 726	18 448	125,3
v tom:						
těžba nerostných surovin	13 711	9 523	69,5	15 593	20 186	129,5
zpracovatelský průmysl	49 091	48 202	98,2	14 196	17 667	124,5
z toho:						
výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	5 962	5 160	86,5	11 301	14 367	127,1
výroba textilií, textilních a oděvních výrobků	4 787	4 561	95,3	9 969	12 543	125,8
výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru	2 990	2 493	83,4	16 707	19 869	118,9
výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy + výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	8 134	6 344	78,0	18 082	22 875	126,5
výroba pryžových a plastových výrobků	576	1 216	211,1	15 342	16 899	110,1
výroba ostat. nekovových minerál. výrobků	6 094	5 508	90,4	16 316	21 677	132,9
výroba základ. kovů, hut. a kovodělných výrobků	7 508	5 890	78,4	14 357	18 047	125,7
výroba a opravy strojů a zařízení jinde neuved.	4 684	4 743	101,3	14 148	17 476	123,5
výroba elektrických a optic. přístrojů a zařízení	4 045	4 584	113,3	12 967	14 940	115,2
výroba dopravních prostředků a zařízení	2 560	6 149	240,2	12 409	17 420	140,4
zpracovatelský průmysl jinde neuvedený	1 240	1 130	91,1	10 005	13 887	138,8
výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	6 837	5 650	82,6	16 794	22 188	132,1

^{*)} podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

Průmyslové podniky (se 100 a více zaměstnanci) se sídlem v kraji zaměstnávaly ve výchozím roce sledovaného období 69,6 tisíc **zaměstnanců**. V následujících obdobích se jejich **počet** snižoval a nejnižší úroveň dosáhl v roce 2003 (62,1 tis.). Nejvýraznější meziroční pokles byl zaznamenán v roce 2002 (- 6,1 %). Na rozdíl od vývoje v České republice, kde počet pracovníků v průmyslu klesal vcelku rovnoměrně ve všech posuzovaných letech až na 96% úroveň roku 2000, dochází v Ústeckém kraji v roce 2004 k meziročnímu nárůstu o 2,1 %. Přesto se však celkový počet osob zaměstnaných v průmyslu během posledních pěti let snížil o 6 264 osob (- 9 %). V důsledku již zmiňovaných výrazných útlumových programů v těžbě uhlí dochází právě v této sekci k nejvýraznějšímu snížení - o 30,5 %, tj. 4 188 osob. Druhou v pořadí je sekce výroby a rozvodu elektřiny, plynu a vody, kde se počet pracovníků celkově snížil o 17,4 % (- 1 187 osob). K nejnižšímu poklesu došlo ve zpracovatelském průmyslu - o 1,8 % (- 889 osob), vývoj v jednotlivých odvětvích byl rozdílný. Restrukturalizace výroby se odrazila ve výrazném poklesu zaměstnanců při rafinérském zpracování ropy (- 39 %) a při výrobě základních kovů, hutních a kovodělných výrobků (- 21,6 %). O více než 10 % se snížil počet pracovníků v papírenském a polygrafickém průmyslu a rovněž v průmyslu potravinářském, který souvisí mimo jiné s dlouhodobým poklesem počtu podniků. Naproti tomu ve čtyřech odvětvích zpracovatelského průmyslu se počet zaměstnanců ve sledovaném období zvýšil. V souvislosti se vznikem a rozvojem nových ekonomických subjektů se zahraniční účastí na území kraje vzrostl více než 2,4krát počet zaměstnanců v odvětví výroby dopravních prostředků a více než dvojnásobný byl nárůst v odvětví s produkcí pryžových a plastových výrobků. Počet zaměstnanců stoupl rovněž v odvětví výroby elektrických a optických přístrojů a zařízení a částečně rovněž ve výrobě a opravách strojů a zařízení jinde neuvedených (např. čerpadel, ventilů a armatur, ložisek, ozubených kol a převodových prvků, výroba strojů pro průmysl stavební, potravinářský, papírenský a výroba elektrických i neelektrických přístrojů pro domácnost).

Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslových podnicích se 100 a více zaměstnanci dosáhla v roce 2004 v kraji 18 448 Kč a proti roku 2000 vzrostla o více než ¼. Z pohledu jednotlivých секcí průmyslu byl nejvyšší nárůst mezd u výroby a rozvodu elektřiny, plynu a vody - o 32,1 % (je zde dlouhodobě nejvyšší průměrná mzda v kraji), následuje těžba nerostných surovin (o 29,5 %) a nejmenší nárůst byl ve zpracovatelském průmyslu (o 24,5 %). Ke zvýšení došlo ve všech odvětvích zpracovatelského průmyslu, přičemž nejvyšší navýšení (více než 40 %) vykazuje výroba dopravních prostředků a zařízení, nejméně pak vzrostly mzdy v odvětví výroba pryžových a plastových výrobků. V rámci zpracovatelského průmyslu je nejvyšší průměrná mzda dosahovaná v odvětví výroba koksu, jaderných paliv a rafinérské zpracování ropy a naproti tomu nejnižší je v textilním a oděvním průmyslu. Průměrná měsíční mzda v průmyslu v Ústeckém kraji roste relativně pomaleji než mzda v České republice, ale přitom její výše dlouhodobě překračuje republikovou úroveň. V roce 2004 byla průměrná mzda v průmyslu v kraji vyšší o 303 Kč (o 1,7 %) než v České republice. Stejný trend je v sekci zpracovatelského průmyslu. V ostatních dvou секcích je průměrná mzda nižší než celorepublikový úhrn (viz. grafické znázornění). V celokrajovém srovnání zaujímá Ústecký kraj čtvrtou nejvyšší příčku po Hl. městě Praze a krajích Středočeském a Moravskoslezském.

Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu

Spotřeba pevných, kapalných a plyných paliv zahrnuje spotřebu jednotlivých paliv v energetických jednotkách, tj. výrobní a nevýrobní spotřebu včetně vsázkové spotřeby v procesech výroby elektřiny a tepla a v procesech zušlechťování paliv; u plynových olejů pro pohon motorů (dříve nafty) a benzínu včetně závodové dopravy. Tyto informace jsou zjišťovány za podnikatelské subjekty zapsané do obchodního rejstříku s 20 a více zaměstnanci se sídlem v kraji.

Tab. 5.4.3 Spotřeba vybraných paliv a energie podle kraje^{*)}

	Měřicí jednotka	Ústecký kraj				Česká republika			
		2000	2004	Změna v %		2000	2004	Změna v %	
				2004/2000	průměrná roční			2004/2000	průměrná roční
Černé uhlí	t	3 390	782	-76,9	-30,7	9 819 367	9 328 141	-5,0	-1,3
Hnědé uhlí	t	4 598 557	4 743 163	3,1	0,8	44 612 694	44 912 156	0,7	0,2
Zemní plyn	tis. m ³	559 911	600 099	7,2	1,7	5 339 975	5 696 463	6,7	1,6
Lehké topné oleje	t	70 744	12 654	-82,1	-35,0	190 919	152 899	-19,9	-5,4
Těžké a střední topné oleje	t	156 923	112 099	-28,6	-8,1	669 720	574 392	-14,2	-3,8
Benzíny celkem	tis. l	13 898	12 619	-9,2	-2,4	319 313	267 860	-16,1	-4,3
Nafta	t	98 635	105 340	6,8	1,7	2 070 802	1 536 511	-25,8	-7,2
Tepelná energie	GJ	76 662 690	82 251 648	7,3	1,8	883 189 332	1 066 966 627	20,8	4,8
Elektrická energie	MWh	5 252 609	5 785 136	10,1	2,4	37 884 424	43 555 576	15,0	3,5

^{*)} podniky s 20 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

V Ústeckém kraji je patrný podstatně razantnější pokles u spotřeby černého uhlí a lehkých topných olejů, což se odrazilo ve vysoké záporné hodnotě průměrné roční změny spotřeby. Rychleji než v ČR se rovněž snižovala spotřeba těžkých topných olejů. Zatímco v kraji se celková spotřeba nafty v porovnání s rokem 2000 zvýšila a dosáhla tak kladné hodnoty průměrného ročního tempa růstu, v celorepublikovém úhrnu byl zcela opačný vývoj. Spotřeba tepelné a elektrické energie dosahovala za posledních pět let nižšího tempa růstu než v rámci republiky.

5.5. Stavebnictví

V průběhu let 2000 až 2004 se každoročně (v průměru zhruba o 9 %) zvyšoval objem **stavebních prací podle dodavatelských smluv** v běžných cenách ve stavebních firmách s 20 a více zaměstnanci se sídlem v Ústeckém kraji. Na celkovém nárůstu objemu stavebních prací proti roku 2000 (+ 40,8 %) se ovšem částečně podílel cenový vývoj (proti průměru roku 2000 byly ceny staveních prací roku 2004 v České republice zhruba o 13 % vyšší). Podíl prací provedených v tuzemsku neklesl po celé hodnocené období pod 99,5 % celkového objemu stavebních prací. Postupně se však měnila struktura tuzemských stavebních prací především kvůli trvalému poklesu podílu stavebních prací na nové výstavbě, rekonstrukcích a modernizaci při současném zvýšení podílu hlavně na úseku oprav a údržby. Krajská celková hodnota stavebních prací podle dodavatelských smluv v roce 2004 (15,1 mld. Kč) představovala pátou nejvyšší hodnotu v republice (za Hlavním městem Prahou a za krajem Jihomoravským, Moravskoslezským a Středočeským).

Tab. 5.5.1 Stavební práce

	2000	2001	2002	2003	2004	Změna v %	
						2004/ 2000	průměrná roční
Průměrný počet vykazujících podniků ¹⁾	207	201	203	213	217	4,8	1,2
Stavební práce podle dodavatelských smluv podle sídla podniku celkem (mil. Kč b. c.)	10 728	11 760	13 567	14 225	15 107	40,8	8,9
z toho v tuzemsku	10 679	11 709	13 529	14 176	15 092	41,3	9,0
Struktura stavebních prací podle dodavatelských smluv v tuzemsku (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	x	x
nová výstavba, rekonstrukce a modernizace	73,1	72,0	70,4	67,8	65,7	³⁾ -7,4	x
opravy a údržba	25,1	25,8	28,1	30,7	31,8	³⁾ 6,7	x
ostatní práce	1,9	2,2	1,5	1,5	2,5	³⁾ 0,6	x
Stavební práce podle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby ²⁾ (mil. Kč b. c.)	13 326	16 399	18 670	18 102	18 570	39,4	8,6
Poměr stavebních prací v tuzemsku podle místa stavby ke stavebním pracem v tuzemsku podle sídla podniku (%)	124,8	140,1	138,0	127,7	123,0	³⁾ -1,8	x

¹⁾ stavební podniky s 20 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

²⁾ stavební práce realizované na stavbách v okresech kraje (z podkladů MPO)

³⁾ rozdíl 2004 - 2000 v bodech

Z podkladů ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) o územně členěných stavebních pracích podle dodavatelských smluv vyplývá, že v Ústeckém kraji byly v roce 2004 realizovány stavební práce v celkové hodnotě 18,6 mld. Kč (běžné ceny). Ve srovnání s rokem 2000 byl objem těchto prací vyšší téměř o 40 % (opět nutno vzít v úvahu částečný vliv cenového vývoje, viz výše).

Základní stavební výroba v běžných cenách v roce 2004 dosáhla v kraji 12,2 mld. Kč, po Praze, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji to tedy byla (stejně jako v předešlém roce) čtvrtá nejvyšší hodnota v republice. Z celkového objemu základní stavební výroby v České republice se Ústecký kraj na produkci podílel 6,3 % (nejvíce, téměř třetina, připadala na hlavní město).

Ve stavebních podnicích Ústeckého kraje (s 20 a více zaměstnanci) bylo v roce 2004 zaměstnáno celkem 11 551 **zaměstnanců**. Jejich počet ve srovnání s rokem 2000 sice klesl o 389 osob, avšak od roku 2002 každoročně počet zaměstnanců ve stavebnictví rostl. **Průměrná hrubá měsíční mzda** jednoho zaměstnance se od roku 2000 zvyšovala a celkově vzrostla o jednu třetinu (tj. o 4 007 Kč), do průměru České republiky chybělo krajské hodnotě v roce 2004 necelých 12 %.

Produktivita práce ze stavebních prací podle dodavatelských smluv v Ústeckém kraji patřila v roce 2004 k nejnižším mezi čtrnácti kraji. Hodnota 1 308 tis. Kč představovala necelé tři čtvrtiny celorepublikové úrovně. Z pohledu hodnocených pěti let se však produktivita práce ze stavebních prací vyvíjela v kraji příznivě, což potvrzuje téměř desetiprocentní průměrný roční přírůstek.

Tab. 5.5.2 Zaměstnanost a mzdy ve stavebnictví

	2000	2001	2002	2003	2004	Změna v %	
						2004/ 2000	průměrná roční
Průměrný evidenční počet zaměstnanců (fyz. osoby)	11 940	11 388	11 043	11 186	11 551	-3,3	-0,8
z toho dělníci na stavebních pracích	8 737	8 255	8 118	8 105	8 224	-5,9	-1,5
Průměrný evidenční počet zaměstnanců na 1 podnik	57,7	56,7	54,4	52,5	53,2	¹⁾ -4,5	x
Průměrná hrubá měsíční mzda 1 zaměstnance (Kč)	12 043	12 968	13 992	14 899	16 050	33,3	7,4
Produktivita práce ze stavebních prací podle dodavatelských smluv (tis. Kč b. c.)	898	1 033	1 289	1 272	1 308	45,7	9,9

¹⁾ rozdíl 2004 - 2000

Z regionálního pohledu se na celkovém objemu stavebních prací v roce 2004 (stejně jako v roce 2000) nejvíce podílely stavební firmy se sídlem v okrese Ústí nad Labem, které realizovaly 28,5 % všech stavebních prací podle dodavatelských smluv v kraji. Dále následovaly stavební podniky okresu Most s podílem 16,7 % a okresu Litoměřice (14,0 %). U stavebních podniků posledně jmenovaného okresu také bylo v meziokresním srovnání zaznamenáno od roku 2000 nejrychlejší průměrné roční tempo růstu.

Tab. 5.5.3 Stavební práce podle dodavatelských smluv podle okresů

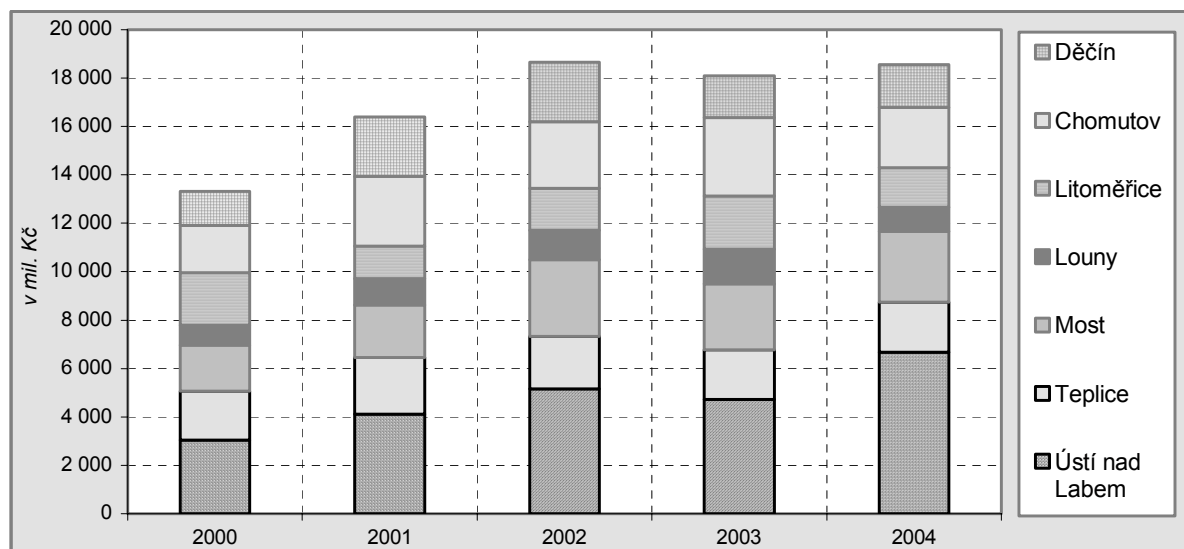
	2000	2001	2002	2003	2004	Změna v %		Struktura v %	
						2004/ 2000	průměrná roční	2000	2004
Ústecký kraj	10 728	11 760	13 567	14 225	15 107	40,8	8,9	100,0	100,0
Děčín	805	902	1 009	1 028	1 126	39,8	8,7	7,5	7,5
Chomutov	1 137	1 282	1 628	1 688	1 745	53,5	11,3	10,6	11,6
Litoměřice	1 117	1 233	1 826	1 993	2 111	89,1	17,3	10,4	14,0
Louny	896	1 022	984	1 053	1 277	42,6	9,3	8,4	8,5
Most	1 933	2 392	2 561	2 396	2 526	30,7	6,9	18,0	16,7
Teplice	1 887	1 999	2 073	2 057	2 009	6,5	1,6	17,6	13,3
Ústí nad Labem	2 953	2 930	3 484	4 010	4 313	46,0	9,9	27,5	28,5

v mil. Kč (běžné ceny)

Stavební podniky většiny okresů kraje realizovaly v roce 2004 převážnou část ze svého celkového objemu stavebních prací (provedených v tuzemsku) na nové výstavbě, rekonstrukci a modernizaci. Výjimkou byly podniky okresu Most, kde byly stavební práce prakticky z poloviny namířeny na oblast oprav a údržby.

Graf 18 Stavební práce v tuzemsku podle okresu místa stavby

Zdroj: MPO

V Ústeckém kraji bylo v roce 2004 vydáno celkem 8 170 **stavebních povolení**, což je o 414 stavebních povolení více než v roce 2000 a po výrazném poklesu vydaných stavebních povolení mezi rokem 2000 a 2001 jejich počet každoročně roste. Postupně se také v průběhu hodnocených let měnila struktura vydaných povolení ve prospěch stavebních povolení na budovy (především bytové) a naopak klesl podíl povolení na stavby sloužící k ochraně životního prostředí a na ostatní stavby. V roce 2004 byla celkem vydána stavební povolení na 2 778 bytů (jednak na výstavbu nových, jednak na stavební úpravy stávajících), což bylo sice více než v roce 2000, ale proti předchozímu roku počet těchto povolení klesl o více než desetinu. Na základě vydaných stavebních povolení na byty v roce 2004 by mělo v budoucnosti vzniknout početně nejvíce nových bytů v Praze a v Jihomoravském kraji, Ústecký kraj se zařadil až na deváté místo. Z celokrajského počtu vydaných stavebních povolení na byty byla v roce 2004 více než čtvrtina vykazována v okrese Louny, nejméně pak v okrese Most, pro který byla v posledních letech typická nízká intenzita bytové výstavby (viz kapitola 4.2. Bydlení).

Tab. 5.5.4 Vydaná stavební povolení

	2000	2001	2002	2003	2004	Změna v %	
						2004/ 2000	průměrná roční
Vydaná stavební povolení celkem	7 756	7 210	7 470	7 795	8 170	5,3	1,3
v tom na stavby (%):							
budovy	50,4	58,5	59,4	62,0	62,4	¹⁾ 12,0	x
v tom:							
bytové	25,7	30,6	32,4	37,2	34,7	¹⁾ 9,0	x
nebytové	24,8	27,9	27,0	24,8	27,6	¹⁾ 2,8	x
na ochranu životního prostředí	24,4	18,5	20,9	16,2	13,5	¹⁾ -10,9	x
ostatní	25,1	23,0	19,7	21,8	24,2	¹⁾ -0,9	x
Meziroční změna počtu vydaných stavebních povolení (%)	3,4	-7,0	3,6	4,4	4,8	x	9,0
Orientační hodnota staveb, na něž byla vydaná stavební povolení							
celkem (mil. Kč)	17 405	19 821	15 868	13 572	14 420	-17,2	-4,6
na 1 stavební povolení (tis. Kč)	2 244	2 749	2 124	1 741	1 765	-21,3	-5,8

¹⁾ rozdíl 2004 - 2000 v bodech

Významně se změnila i průměrná hodnota na jedno stavební povolení. Částka 1 765 tis. Kč v roce 2004 představovala proti roku 2000 snížení o více než pětinu a proti průměru České republiky (2 051 tis. Kč) tak byla zhruba o 14 % nižší. Na celkovém počtu vydaných stavebních povolení v České republice v roce 2004 se Ústecký kraj podílel 5,3 %.

Tab. 5.5.5 Ceny vybraných druhů nemovitostí

Zdroj: Ministerstvo financí

	Období 2002 - 2004			
	rodinné domy	byty	bytové domy	garáže
Počet převodů celkem	1 761	1 760	257	1 414
v tom ve velikostních skupinách obcí podle počtu obyvatel (%):				
do 1 999	54,0	1,8	8,2	12,3
2 000 - 9 999	21,1	5,6	11,3	16,3
10 000 - 49 999	17,5	24,5	48,2	31,9
50 000 a více	7,3	68,1	32,3	39,5
Průměrná kupní cena (Kč/m³)	1 016	¹⁾ 4 382	759	1 170
v tom ve velikostních skupinách obcí podle počtu obyvatel:				
do 1 999	858	¹⁾ 3 315	412	901
2 000 - 9 999	965	¹⁾ 4 604	609	963
10 000 - 49 999	1 250	¹⁾ 3 592	885	1 194
50 000 a více	1 772	¹⁾ 4 675	709	1 320
Průměrná velikost (m ³)	712	²⁾ 58	2 451	65
Průměrné opotřebení (%)	67,3	48,1	61,7	39,2

¹⁾ v Kč/m²

²⁾ v m²

5.6. Doprava

Ústecký kraj má svou polohou významné postavení zejména pro Evropskou unii, jeho územím procházejí důležité železniční a **silniční dopravní tepny**. Jednou z nich je mezinárodní trasa E55 spojující jih a sever Evropy, která prochází teplickým a litoměřickým okresem a republiku opouští v obci Cínovec, dále pokračuje na Drážďany. Hlavní prioritou kraje v současnosti je budování dálnice D8, která prochází přes komplikované území chráněné krajinné oblasti České středohoří, což značně ztěžuje její dostavbu. Dálniční úsek bude součástí koridoru vedoucího z Berlína přes Drážďany, Prahu, Bratislavu, Budapešť a Sofii do Istanbulu. Krajem dále prochází významná spojnice Praha – Louny – Chomutov směřující k hraničnímu přechodu v obci Hora sv. Šebestiána. Další důležitý silniční tah směřuje z Karlovarského kraje podél Krušných hor do severní části Libereckého kraje. Z významných akcí na silniční síti 1. třídy byl v roce 2004 dokončen úsek I/7 Chomutov estakáda.

Celková délka **silniční dopravní sítě** v kraji měří 4 171 km a v porovnání s rokem 2000 mírně poklesla. Na silnice 1. třídy připadá 11,7 %, tento podíl je ve sledovaném období zhruba stejný. Silnice 2. třídy tvoří 21,6 % a 65,9 % pak silnice 3. třídy. V porovnání s celorepublikovou úrovní je podíl silnic 1. třídy o 0,6 p.b. vyšší. Z pohledu jednotlivých okresů má nejvyšší podíl silnic 1. třídy okres Most (22,3 %), naproti tomu nejnižší podíl je v litoměřickém okrese (6,6 %), který má zároveň nejvyšší podíl silnic 3. třídy.

V Ústeckém kraji je zatím dokončeno 29 km dálnic, což představuje 0,7 % celkové silniční sítě a tento podíl je o 0,3 p.b. nižší než v rámci republiky.

Místní komunikace jsou tvořeny obecně přístupnými a užívanými pozemními komunikacemi zařazenými i nezařazenými do silniční sítě. Zahrnují se i mosty, tunely, lávky, podchody a veřejné plochy (náměstí, veřejná parkoviště apod.), pokud jsou ve správě obce. V Ústeckém kraji dosahuje jejich celková délka 5 978 km, z toho na okrese Děčín (1 498 km), Chomutov (1 114 km), Litoměřice (923 km), Louny (660 km), Most (387 km), Teplice (538 km) a Ústí nad Labem (859 km).

Tab. 5.6.1 Délka silnic a dálnic a dopravní prostředky

Zdroj: Ročenka dopravy MDČR

	2000	2001	2002	2003	2004	Index 2004/2000
Délka silnic a dálnic (km)	4 188	4 199	4 187	4 182	4 171	99,6
z toho:						
silnice 1. třídy	502	489	487	487	490	97,5
rychlostní komunikace	7	7	7	7	7	100,6
dálnice v provozu	18	35	35	29	29	163,3
Dopravní prostředky						
motocykly	58 280	58 856	59 315	59 344	59 745	102,5
osobní automobily	255 216	261 241	267 779	277 718	287 136	112,5
nákladní vozidla	20 765	21 816	23 502	24 489	26 473	127,5
silniční tahače	1 783	1 853	1 956	2 126	2 036	114,2
návěsy	2 083	2 180	2 324	2 084	2 065	99,1
autobusy	1 436	1 421	1 634	1 621	1 216	84,7

Počet **dopravních prostředků** v kraji měl ve sledovaném období vesměs stoupající tendenci, z toho největší nárůst byl u **nákladních vozidel** (o 27,5 %) a **silničních tahačů** (o 14,2 %), což mimo jiné souvisí s rozvojem přepravy nákladů. V celorepublikovém úhrnu je růst počtu nákladních automobilů ještě o 7,3 p.b. vyšší. Naproti tomu u silničních tahačů je o 5 p.b. nižší než v Ústeckém kraji.

Vývoj počtu **osobních automobilů a motocyklů** byl v kraji i v ČR velmi podobný, v republikovém úhrnu byl nárůst u motocyklů o 0,1 p.b. vyšší a naproti tomu počet osobních aut byl mírně vyšší v Ústeckém kraji (o 1,3 p.b.). Porovnáním relativního ukazatele počtu osobních automobilů a motocyklů na počet obyvatel dosahuje Ústecký kraj v pomyslném žebříčku krajů u osobních automobilů 5. nejnižší úroveň, když **ze 100 obyvatel** vlastní automobil necelých 35 osob (v ČR více než 37 osob). První místo zaujímá Hlavní město Praha, kde téměř polovina obyvatel je vlastníkem osobního automobilu, hranici 40 automobilů překračují další 3 kraje, Plzeňský, Středočeský a Jihočeský. Málo rozšířeným dopravním prostředkem jsou motocykly, když v celorepublikovém průměru pouze 7,41 osob ze 100 jej vlastní. V Ústeckém kraji, který dosahuje 6. nejnižší úroveň v republice, je počet majitelů ještě o 0,13 nižší. Hranici 10 motocyklů na 100 obyvatel překračují všechny východočeské kraje, Pardubický, Vysočina a Královéhradecký.

Podobný trend vývoje jako v republice má i Ústecký kraj u posledních dvou druhů dopravních prostředků - **návěsů a autobusů**. Stoupající tendence vyvrcholila u obou v roce 2002. Rok 2003 znamenal pokles a v posledním sledovaném roce počet obou dopravních prostředků opět vzrostl, ale v Ústeckém kraji

nedosáhl výchozí úrovně roku 2000, kdežto v celorepublikovém úhrnu byl tento počet překročen u návěsů pouze o 0,3 p.b., zatímco u autobusů o více než 9 p.b.

Výkony silniční nákladní dopravy z hlediska přepravovaného zboží v rámci kraje dosahovaly nejvyšší úrovně v roce 2000, v následujících dvou letech se celkový objem přepravovaného zboží snižoval. Meziokresní nárůst v letech 2003 a 2004 nestačil k dosažení úrovně výchozího porovnávaného roku a byl nižší o 16,2 %. Příznivější vývoj byl v úhrnu republiky, kdy index 2004/2000 vykazoval navýšení o 12 %. Popsaný vývoj ukazuje i relativní ukazatel **přepočtu přepraveného objemu zboží ve vztahu k délce silnic** na příslušném území v tis. tun/km:

	2000	2004	Rozdíl +,-
Ústecký kraj	10,86	9,14	- 1,72
Česká republika	6,90	7,72	+ 0,82

Z tohoto přehledu zároveň vyplývá, že na území Ústeckého kraje se na kilometr silnic přepraví větší objem zboží než na území republiky.

Rostoucí tendenci zaznamenáváme v kraji i v republice při pohledu na **vývoz a dovoz zboží** na příslušném území. Vývoz zboží z kraje vzrostl za posledních pět let o 9,1 % a tento nárůst byl v porovnání s republikovou úrovní o 5,6 p.b. vyšší. Ještě výrazněji se zvyšoval objem dopravovaného zboží do kraje (o 28,5 %). Dovoz zboží do republiky vzrostl o 26,2 %, tzn. o 2,3 p.b. méně než do Ústeckého kraje.

Tab. 5.6.2 Výkony silniční nákladní a autobusové dopravy

Zdroj: Ročenka dopravy MDČR

	2000	2001	2002	2003	2004	Index 2004/2000
Vývoz zboží z kraje (tis. tun)	5 079,0	4 404,5	5 287,0	5 755,2	5 540,3	109,1
Dovoz zboží do kraje (tis. tun)	4 010,0	4 270,8	3 911,3	3 914,5	5 150,9	128,5
Přeprava zboží v rámci kraje (tis. tun)	45 500,0	32 768,5	26 535,0	28 385,3	38 124,2	83,8
Přeprava cestujících v rámci kraje (tis. osob)	26 795	24 668	20 222	18 937	25 920	96,7
Počet autobusových spojů v rámci kraje	21 787	20 892	24 347	24 347	23 603	108,3
z toho:						
pracovní den	15 008	14 600	16 415	16 415	16 108	107,3
sobota	3 388	3 059	3 911	3 911	3 612	106,6
neděle a svátky	3 391	3 233	4 021	4 021	3 883	114,5

Opačný vývoj má **osobní přeprava** a to jak v kraji, tak v rámci republiky. Největší počet přepravených osob byl v obou případech v roce 2000 a postupně klesal. Přestože v roce 2004 došlo k meziročnímu nárůstu v Ústeckém kraji o 3,6 %, bylo dosaženo pouze 96,7 % výchozího roku. V úhrnu republiky byl pokles ještě výraznější (95,4 % roku 2000), meziroční nárůst v roce 2004 dosáhl pouze 0,4 %.

Počet přepravených osob (v tis. osob) ve vztahu **k délce silniční komunikace** na příslušném území potvrzuje nižší pokles v Ústeckém kraji. Zároveň je patrné, že v rámci republiky se přepraví větší počet osob na kilometr silnic než v kraji:

	2000	2004	Rozdíl +,-
Ústecký kraj	6,40	6,21	- 0,19
Česká republika	7,92	7,54	- 0,38

Jednoznačně rostoucí tendence je u **počtu autobusových spojů** v posledních pěti letech v celorepublikovém úhrnu (index 2004/2000 = 120,2 %) a to jak v celku, tak i v pracovních a volných dnech. V Ústeckém kraji byl vývoj obdobný, ale v posledním roce došlo k meziročnímu poklesu (o 3,1 % v úhrnu), přesto však v porovnání s rokem 2000 byl dosažen nárůst v celkovém počtu spojů v rámci kraje o 8,3 % (obdobný trend je i z pohledu jednotlivých dnů).

Počet autobusových spojů v přepočtu na počet obyvatel příslušného území (na 100 osob):

	Ústecký kraj			ČR		
	2000	2004	rozdíl+,-	2000	2004	rozdíl +,-
Počet spojů celkem	2,63	2,88	+0,25	3,45	4,17	+0,72
z toho: pracovní den	1,81	1,96	+0,15	2,37	2,87	+0,50
sobota	0,41	0,47	+0,06	0,51	0,61	+0,10
neděle a svátky	0,41	0,47	+0,06	0,57	0,69	+0,12

Z přehledu je patrné, že na území kraje je nižší frekvence spojů než na území celé republiky.

V oblasti modernizace a rozvoje **železniční dopravy** byla ukončena dostavba I. tranzitního koridoru (Děčín – Praha – Česká Třebová – Brno – Břeclav). Dále byla zahájena realizace pilotního projektu GSM-R (Global System for Mobile Communication for Railway) v úseku Děčín, státní hranice – Ústí nad Labem – Praha – Kolín. Pokračovaly rovněž práce na elektrifikaci tratí Kadaň – Karlovy Vary a Letohrad – Lichkov.

Ústecký kraj má v porovnání s ostatními kraji druhou nejdelší **provozní délku železničních tratí** (1 039 km) po Středočeském kraji (1 399 km). Na celorepublikové délce tratí se tak podílí 10,8 % (Středočeský kraj 14,6 %).

Tab. 5.6.3 Železniční doprava

Zdroj: Ročenka dopravy MDČR

	2000	2001	2002	2003	2004	Index 2004/2000
Provozní délka železničních tratí (km)	1 028	1 033	1 039	1 039	1 039	101,1
Vývoz zboží z kraje (tis. tun)	4 450,2	4 129,0	8 693,3	8 568,1	7 853,2	176,5
Dovoz zboží do kraje (tis. tun)	9 737,6	9 311,5	3 909,2	3 675,1	3 471,0	35,6
Přeprava zboží v rámci kraje (tis. tun)	3 749,3	5 130,2	4 930,5	5 522,5	5 159,8	137,6
Počet vlakových spojů v rámci kraje	4 774	4 663	5 595	5 595	5 536	116,0
z toho:						
pracovní den	1 715	1 675	2 002	2 002	2 012	117,3
sobota	1 513	1 473	1 782	1 782	1 744	115,3
neděle a svátky	1 546	1 515	1 811	1 811	1 780	115,1

Výkony nákladní dopravy z hlediska přepravovaného zboží v rámci kraje mají kolísavý trend. V porovnání s úrovní výchozího sledovaného roku se zvýšily o 37,6 %, největší objem zboží byl v Ústeckém kraji přepraven v roce 2003. Podíl kraje na celorepublikovém objemu přepravy nákladů se za posledních pět let zvýšil z 8 % v roce 2000 na 13 % v roce 2004. Zatímco v kraji má přeprava nákladů po železnici spíše stoupající tendenci, v rámci ČR se tento objem trvale snižuje a v roce 2004 již dosahoval pouze 86,4 % úrovně roku 2000.

Rozdílný vývoj v kraji a republice je u vývozu a dovozu zboží po železnici. Zatímco v Ústeckém kraji **vývoz zboží** z kraje výrazně stoupá (i přes meziroční pokles v posledním roce), vývoz zboží mimo území republiky poklesl zhruba o šestinu na 83,2 % roku 2000. Naproti tomu **dovoz zboží** do ČR má mírně rostoucí tendenci (o 2 %), zatímco do Ústeckého kraje se v současnosti přiváží po železnici zhruba třetina objemu zboží než v roce 2000.

Popsané tendence jsou patrné i u **relativních ukazatelů** objemu přepravovaného zboží ve vztahu k provozní délce železničních tratí i na počet obyvatel posuzovaného území (v tis. tun):

	Ústecký kraj			ČR		
	2000	2004	rozdíl+,-	2000	2004	rozdíl +,-
	na provozní délku železničních tratí					
Přeprava zboží	3,65	4,97	+1,32	4,88	4,14	-0,74
Vývoz zboží	4,33	7,56	+3,23	2,60	2,13	-0,47
Dovoz zboží	9,47	3,34	-6,13	2,21	2,22	+0,01
	na 100 obyvatel					
Přeprava zboží	0,45	0,63	+0,18	0,45	0,39	-0,06
Vývoz zboží	0,54	0,96	+0,42	0,24	0,20	-0,04
Dovoz zboží	1,18	0,42	-0,75	0,20	0,21	+0,01

Vývoj železniční dopravy z pohledu **počtu vlakových spojů** má jednoznačně rostoucí tendenci a to jak v rámci kraje, tak v celé ČR. V úhrnu se tento počet zvýšil téměř shodně v ČR (o 16,9 %) i v kraji (o 16 %). Při posuzování z hlediska jednotlivých dní vzrostl v kraji nejvíce počet spojů v pracovních dnech (o 17,3 %, ČR o 12,3 %) a celorepublikově se v porovnání s úrovní roku 2000 nejvíce zvýšil počet spojů o sobotách (o 29,5 %, ULK o 15,3 %).

Počet vlakových spojů v přepočtu na počet obyvatel příslušného území (na 100 osob):

	Ústecký kraj			ČR		
	2000	2004	rozdíl+,-	2000	2004	rozdíl +,-
Počet spojů celkem	0,58	0,67	+0,10	1,38	1,63	+0,24
z toho: pracovní den	0,21	0,25	+0,04	0,53	0,60	+0,07
sobota	0,18	0,21	+0,03	0,43	0,56	+0,13
neděle a svátky	0,19	0,22	+0,03	0,43	0,47	+0,05

Stejně jako v autobusové dopravě i v dopravě po železnici je v Ústeckém kraji nižší frekvence spojů v přepočtu na počet žijících obyvatel než v celorepublikové úrovni.

Nezastupitelné místo v **lodní dopravě** představuje řeka Labe, jejíž tok prochází od východu až na severozápad a umožňuje tak lodní přepravu nejen tuzemskou, ale přes celé území SRN až k Severnímu moři. Ke zlepšení tohoto typu dopravy přispěla ve sledovaném období modernizace labsko-vltavské vodní cesty dokončením rekonstrukce plavebního stupně Klecany a plavebních komor **ve Štětí** a Českých Kopistech.

Objem **přepravy nákladů** po vnitrozemských vodních cestách (podle Ročenky dopravy MDČR) má zejména v Ústeckém kraji rostoucí tendenci (jak ukazuje následující přehled), přeprava zboží v rámci ČR v jednotlivých letech kolísá:

Přeprava zboží v rámci území (tis. tun)	2000	2001	2002	2003	2004
Ústecký kraj	48,9	1,6	84,4	119,2	223,7
Česká republika	635,3	750,4	760,3	558,0	619,5

Mimo region se uskutečňuje přeprava nákladů se Středočeským krajem a Prahou, v minimálním rozsahu i s krajem Pardubickým. V celorepublikovém úhrnu je v současnosti přepravován po vodě největší objem nákladů (zhruba 60 - 70 %) do vzdálenosti 50 km, zbývající část nákladu se plaví převážně do maximální vzdálenosti 150 km, objem nad tuto hranici dosahuje zhruba $\frac{1}{10}$ procenta.

5.7. Technická infrastruktura

Ústecký kraj patří mezi kraje s nejvyšší technickou vybaveností **vodovody** pro veřejnou potřebu. Více než 97 %, tj. 344 obcí v kraji, má vybudován vodovod, u obcí s více než 500 obyvateli je vybavenost stoprocentní. V porovnání s výchozím rokem byl veřejný vodovod vybudován ve 2 obcích, tato situace je poslední tři roky nezměněná.

Tab. 5.7.1 Technická infrastruktura

	2000	2001	2002	2003	2004	Rozdíl 2004 - 2000 v bodech
Počet obcí	354	354	354	354	354	x
z toho vybavených (%) :						
veřejným vodovodem	96,6	96,6	97,2	97,2	97,2	0,6
kanalizací	56,2	57,1	61,6	61,6	63,0	6,8
kanalizací s napojením na ČOV	44,6	46,3	50,3	50,3	52,3	7,6
plynem ze sítě	48,3	54,5	56,2	62,1	62,1	13,8
skládkou tuhých domovních odpadů	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	0,0

Kanalizace pro veřejnou potřebu mělo v roce 2004 k dispozici 223 obcí, tj. 63 % z celkového počtu obcí kraje. Meziročně se vybavenost kanalizací zvýšila o dalších 5 obcí (1,4 p.b.) a v průběhu posledních pěti let dobudovalo kanalizaci celkem 24 obcí. Napojení na čističku odpadních vod (ČOV) mělo ke konci roku 2004 celkem 185 obcí (52,3 %), v posledním roce vybudovalo čističku odpadních vod celkem 7 obcí (nárůst o 2 p.b.). Nejvyšší nárůst se od roku 2000 projevil u **plynofikace** obcí. Jestliže ve výchozím roce odebíralo plyn ze sítě 171 obcí (necelá polovina), v roce 2004 to bylo celkem 220 obcí kraje, tzn. více než 62 %. Obce do 500 obyvatel, tvořící polovinu obcí kraje, mají většinou nižší technickou vybavenost, pouze 40 % z nich je plynofikováno a zhruba 31 % má kanalizaci s napojením na ČOV.

Na území Ústeckého kraje se nachází **skládky tuhých domovních odpadů** ve 12 obcích (3,4 % obcí kraje) a slouží tak i pro obce z širšího okolí.

Porovnání technické infrastruktury kraje s ČR vyplývá jednoznačně pozitivně pro Ústecký kraj, a to jak ve vybavenosti obcí kanalizací s napojením na ČOV, tak i plynofikace. Lze konstatovat, že i úroveň technické vybavenosti stoupá v kraji rychleji.

Tab. 5.7.2 Technická infrastruktura podle okresů

	Podíl obcí vybavených (%)					
	kanalizací s napojením na ČOV			plynem ze sítě		
	2000	2004	rozdíl 2004 - 2000 v bodech	2000	2004	rozdíl 2004 - 2000 v bodech
Česká republika	29,9	34,5	4,6	48,7	60,7	12,0
Ústecký kraj	44,6	52,3	7,6	48,3	62,1	13,8
Děčín	32,7	38,5	5,8	38,5	48,1	9,6
Chomutov	65,9	75,0	9,1	47,7	47,7	0,0
Litoměřice	38,1	48,6	10,5	49,5	70,5	21,0
Louny	32,9	44,3	11,4	31,4	58,6	27,1
Most	65,4	65,4	-	65,4	69,2	3,8
Teplice	67,6	70,6	2,9	73,5	79,4	5,9
Ústí nad Labem	39,1	39,1	-	60,9	60,9	-

V meziokresním srovnání je nejvyšší podíl obcí s vybudovanou kanalizací napojenou na ČOV v okrese Chomutov, nejnižší v okrese Děčín. Za posledních pět let se nejvíce zasloužily o rozšíření kanalizačních sítí s napojením na ČOV v obcích okresu Louny, přesto však je dosažený podíl v roce 2004 třetí nejnižší v kraji po děčínském a ústeckém okrese. Obdobná situace je rovněž u relativního ukazatele plynofikace obcí, k nejnápadnějšímu zlepšení došlo opět v okresech s nejvyšším počtem obcí, tzn. v lounském a litoměřickém, kde byla plynofikace v roce 2000 jedna z nejnižších.

Hlavním dodavatelem pitné vody v Ústeckém kraji jsou Severočeské vodovody a kanalizace, a.s., jen ve 25 obcích (7,1 %) je provozovatelem obecní úřad. U převážné většiny **vodovodů** je zdrojem voda podzemní. Délka vodovodní sítě hlavního provozovatele v kraji dosáhla 6,2 tis. km. Pitnou vodou z veřejných vodovodů bylo v roce 2004 zásobováno 778,5 tis. obyvatel kraje, tj. 96,1 % středního stavu obyvatel kraje a jejich podíl se za posledních pět let zvýšil o 1 p.b. V mezikrajovém srovnání obsazuje Ústecký kraj třetí nejvyšší příčku (mimo Hl. m. Prahy, kde je zásobovanost pitnou vodou téměř stoprocentní) po krajích Karlovarském (97,8 %) a Pardubickém (96,3 %).

Tab. 5.7.3 Vodovody

	Měřicí jednotka	2000	2001	2002	2003	2004	Změna v %	
							2004/2000	průměrná roční
Délka vodovodní sítě	km	.	.	.	.	6 176	.	.
Obyvatelé zásobovaní vodou z vodovodů	osoby	786 643	786 650	787 900	788 300	788 494	0,2	0,1
Podíl obyvatel zásobovaných vodou	%	95,1	95,2	96,2	96,2	96,1 ¹⁾	1,0	x
Voda vyrobená pro veřejnou potřebu	tis. m ³	74 910	73 622	73 080	73 413	71 658	-4,3	-1,1
Voda fakturovaná celkem	tis. m ³	51 491	49 701	49 943	49 961	49 050	-4,7	-1,2
z toho pro domácnosti	%	64,0	64,2	63,8	61,5	67,7 ¹⁾	3,7	x
Podíl ztrát v trubní síti (z vyrobené vody určené k realizaci)	%	27,9	29,2	27,0	27,9	25,5 ¹⁾	-2,4	x

¹⁾ rozdíl 2004 - 2000 v bodech

Dodavateli vody pro veřejnou potřebu bylo v roce 2004 **vyrobena** 71,7 mil. m³ pitné vody, tj. pouze 95,7 % úrovně výchozího roku. Z tohoto objemu bylo **přímým spotřebitelům** dodáno zhruba 49 mil. m³ (68,5 %) pitné vody a v porovnání se stavem v roce 2000 došlo rovněž k poklesu. Pro **spotřebitele v domácnostech** bylo z celkového množství vyfakturované vody dodáno více než 33,2 mil. m³ (67,7 %), v průběhu sledovaných let se podíl dodávky pitné vody pro domácnosti snižoval a nejnižší úroveň dosáhl v roce 2003 (při objemu 30,7 mil. m³), následně se meziročně zvýšil o 6,2 p.b. a překročil tak úroveň roku 2000 o 242 tis. m³ (o 0,7 %). Vývoj dodávky **ostatním spotřebitelům** měl logicky opačný trend z počátečních 18,5 mil. m³ ve výchozím roce zaznamenal pokles na 15,8 mil. m³ (- 14,5 %) v roce 2004, s vrcholem v předchozím roce (19,2 mil. m³).

Vývoj průměrné spotřeby pitné vody v přepočtu na 1 obyvatele ročně a na den nejlépe ukazuje následující přehled:

	Měřicí jednotka	2000	2001	2002	2003	2004	Index 2004/2000
Voda vyrobená pro veřejnou potřebu	m ³ /obyv.	90,6	89,1	89,2	89,5	87,3	96,4
na obyvatele a den	litry	248,1	244,0	244,3	245,3	238,6	96,2
Voda fakturovaná celkem	m ³ /obyv.	62,3	60,1	60,9	60,9	59,8	96,0
na obyvatele a den	litry	170,6	164,7	167,0	167,0	163,3	95,8
z toho pro domácnosti	m ³ /obyv.	39,9	38,6	38,9	37,5	40,5	101,5
na obyvatele a den	litry	109,2	105,8	106,6	102,7	110,6	101,3

Podíl **vody nevyfakturované** (ztráty v trubní síti, vlastní potřeba vody a ostatní voda dodávaná zdarma) se v posledních pěti letech zvýšil z 31,3 % na 32,7 %. V rámci toho se však o 2,4 p.b. snížil podíl ztrát v trubní síti, tzn. že vzrostly ostatní součásti nevyfakturované vody.

Vybavenost obcí **kanalizací** pro veřejnou potřebu je v Ústeckém kraji, stejně jako v celé ČR, nižší než vybavenost vodovody. Pouze zhruba v desetině obcí v kraji jsou provozovateli kanalizací obecní úřady, většinou je však provozují jiné ekonomické subjekty. Celková délka kanalizační sítě měří 2,6 tis. km. V domech napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu bydlelo v roce 2004 celkem 664,4 tis. obyvatel, v průběhu posledních pěti let je tento počet téměř konstantní a představuje více než 80 % obyvatel

Ústeckého kraje. Z celkového počtu osob napojených na veřejnou kanalizaci bylo 623,2 tis. (93,8 %) napojeno na kanalizaci s koncovkou ČOV.

Tab. 5.7.4 Kanalizace

	Měřicí jednotka	2000	2001	2002	2003	2004	Změna v %	
							2004/2000	průměrná roční
Délka kanalizační sítě	km	.	.	.	.	2 608	.	.
Obyvatelé bydlící v domech napojených na kanalizaci	osoby	663 568	662 500	671 000	671 400	664 428	0,1	0,0
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci	%	80,2	80,1	81,9	81,9	81,0 ¹⁾	0,8	x
Vypouštěné odpadní vody do veřejné kanalizace	tis. m ³	45 910	44 337	44 529	43 678	41 701	-9,2	-2,4

¹⁾ rozdíl 2004 - 2000 v bodech

V mimopražském srovnání dosahuje Ústecký kraj třetí nejvyšší úroveň co se týká podílu obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci po krajích Karlovarském (91,4 %) a Jihočeském (87,3 %).

Objem **vypouštěných odpadních vod** do veřejné kanalizace se v posledních pěti letech postupně snižoval a v roce 2004 dosáhl 90,8 % úrovně roku 2000. Na jednoho obyvatele se tak objem odvedených odpadních vod za rok snížil z 55,5 m³ na 50,8 m³ (- 8,5 %). Na celkovém objemu vypouštěných odpadních vod se ve sledovaném období zvyšoval podíl čištěných odpadních vod z 81,3 % v roce 2000 na 91,2 %, tj. téměř o 10 p.b.

V roce 2004 bylo v Ústeckém kraji v provozu 205 čistíren odpadních vod, tj. 10,2 % z celkového počtu v České republice. Podle způsobu čištění bylo 10 čistíren mechanických a 195 mechanicko-biologických, z toho se zabývalo dalším odstraňováním dusíku 11 čistírek, fosforu 2 čistírky a dusíku i fosforu 9 čistírek.

5.8. Cestovní ruch

Ústecký kraj může v oblasti cestovního ruchu nabídnout svým návštěvníkům různorodé cíle a zajímavosti. Vzhledem k bohaté historii osídlení má Ústecký kraj velké množství **historických památek**. Z nejznámějších lze připomenout např. románskou rotundu na Řípu, gotický kostel v Mostě, barokní zámek v Duchcově, kláštery v Oseku a Doksanech, zámky Ploskovic a Libochovic a z mnoha hradů jmenujme alespoň Střekov. Města Litoměřice, Ústěka a Terežín byly vyhlášeny městskými památkovými rezervacemi a Roudnice nad Labem má památkově chráněné městské jádro. V oblastní galerii v Litoměřicích jsou mimořádně hodnotné sbírky obrazů.

Z **přírodních krás** jsou nejznámější národní park České Švýcarsko s Pravčickou bránou a Labskými pískovci, půvabná labská cesta s Portou Bohemicou, skalní útvary Tiských stěn, na území kraje zasahuje i část Kokořínska a Lužických hor a mnoho dalších.

Výstavnictví je zastoupeno především pravidelnými akcemi na výstavišti v Litoměřicích (prodejní výstava Zahrada Čech zaměřená na pěstitelství ovoce a zeleniny, veletrh bytového a stavebního zboží Můj dům, můj hrad, Bydlení a.j.). I **sportovně** založeným návštěvníkům má Ústecký kraj co nabídnout. Je to moderní dostihové závodiště hipodrom, autodrom, golfové hřiště, vše ve městě Most. Krajem prochází také několik cyklostezek, z nichž jedna má v budoucnu spojit Prahu s Drážďany. Krušné, ale i Lužické hory nabízejí skvělé podmínky pro lyžování.

Lázeňství v kraji nabízí města Teplice, Bílina, Dubí a obec Mšené-lázně. K rozvoji především aktivního zahraničního cestovního ruchu přispívá poloha kraje u severozápadních hranic České republiky s poměrně vysokým počtem **hraničních přechodů** (14 silničních celních přechodů, 3 železniční, 1 říční a mnoho nově zbudovaných přechodů pro pěší a cyklisty).

Pro atraktivnější prezentaci České republiky především v zahraničí bylo v letech 1998 až 1999 vymezeno 15 **turistických regionů**, v každém z nich určitý druh cestovního ruchu. Pro potřeby domácího cestovního ruchu byly tyto regiony dále rozděleny do 43 **turistických oblastí**. Na území Ústeckého kraje se nacházejí 3 tyto oblasti: České středohoří a Žatecko, dále Děčínsko a Lužické hory a také Krušné hory a Podkrušnohoří.

Počet **hromadných ubytovacích zařízení** Ústeckého kraje se v letech 2000 až 2004 podílel na celorepublikovém počtu těchto zařízení přibližně pěti procenty, mírně pod touto hranicí se pohyboval rovněž podíl u počtu pokojů a počtu lůžek. Z jednotlivých druhů hromadných ubytovacích zařízení tvořily po celé hodnocené období v kraji největší část (zhruba třetinu) penziony, jejich počet se v roce 2004 dostal opět na úroveň roku 2000.

Tab. 5.8.1 Kapacita hromadných ubytovacích zařízení^{*)}

	2000	2001	2002	2003	2004	Index 2004/2000
Ubytovací zařízení celkem	418	422	429	424	402	96,2
z toho:						
hotely	119	122	114	110	102	85,7
penziony	138	140	148	145	138	100,0
kempy	33	33	30	31	31	93,9
chatové osady	15	15	14	16	13	86,7
turistické ubytovny	45	47	42	41	38	84,4
Lůžka v ubytovacích zařízeních celkem	21 790	21 514	21 239	20 643	20 036	92,0
z toho:						
hotely	8 133	7 951	7 167	6 623	6 253	76,9
penziony	3 922	3 984	3 845	3 892	3 774	96,2
kempy	1 849	1 736	1 930	1 972	2 110	114,1
chatové osady	1 004	1 094	1 085	1 069	1 011	100,7
turistické ubytovny	2 489	2 544	2 256	2 212	2 028	81,5
Průměrná cena za ubytování (Kč)	271	277	298	290	293	108,1
Počet pracujících osob celkem	3 219	3 199	2 880	2 822	2 787	86,6

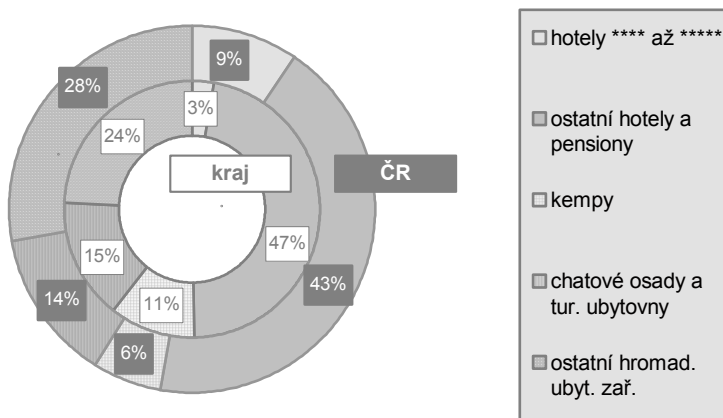
^{*)} v letech 2000 - 2002 stav k 31. 7., v letech 2003 - 2004 stav k 31. 12.

Podle výše uvedených tří turistických oblastí cestovního ruchu v rámci Ústeckého kraje připadala v roce 2004 celá polovina ubytovacích zařízení (201 objektů) na oblast Krušných hor a Podkrusnohoří a třetina (134 objektů) se nacházela v oblasti Děčínska a Lužických hor.

V porovnání s ostatními kraji se Ústecký kraj řadil v roce 2004 na 10. místo v počtu hromadných ubytovacích zařízení, přičemž v celé České republice jich bylo vykázáno 7 640. Průměrná cena za ubytování nepřesáhla během let 2000 až 2004 v kraji 300 Kč a v roce 2004 byla přibližně o 13 % nižší než republikový průměr. Ve srovnání s nejvyšší průměrnou cenou za ubytování v roce 2004 (Praha 998 Kč) tak nebyla ani třetinová.

Celkový **počet lůžek** v hromadných ubytovacích zařízeních kraje klesal (- 8,0 % proti roku 2000). Co do počtu lůžek ovšem prvenství jednoznačně patřilo hotelům, i když izde došlo k poklesu podílu na celkovém počtu lůžek od 37,3 % v roce 2000 až po 31,2 % v roce 2004. Výrazný nárůst počtu lůžek byl zaznamenán u kempů (+ 14,1 % proti roku 2000).

Celkový **počet příjezdů hostů** do Ústeckého kraje každoročně od roku 2001 klesal, přičemž podíl hostů z České republiky sice po celé období převažoval, ale po nárůstu z 55 % v roce 2000 přes maximum v roce 2001 (62 %) do roku 2004 postupně klesl na 58 %. Cizinci tak jako návštěvníci Ústeckého kraje od roku 2001 svůj podíl na celkovém počtu hostů každoročně zvyšovali. Geografická poloha kraje v sousedství SRN předurčuje nejvyšší podíl hostů z řad cizinců právě z Německa, což potvrdily údaje za hodnocené roky. Další významnou skupinou cizinců zůstali hosté ze Slovenska, kolísavý zájem byl zaznamenán u hostů z Nizozemska a Dánska. Výrazně (více jak 9x) vzrostl počet turistů z Japonska (1 241 v roce 2004).

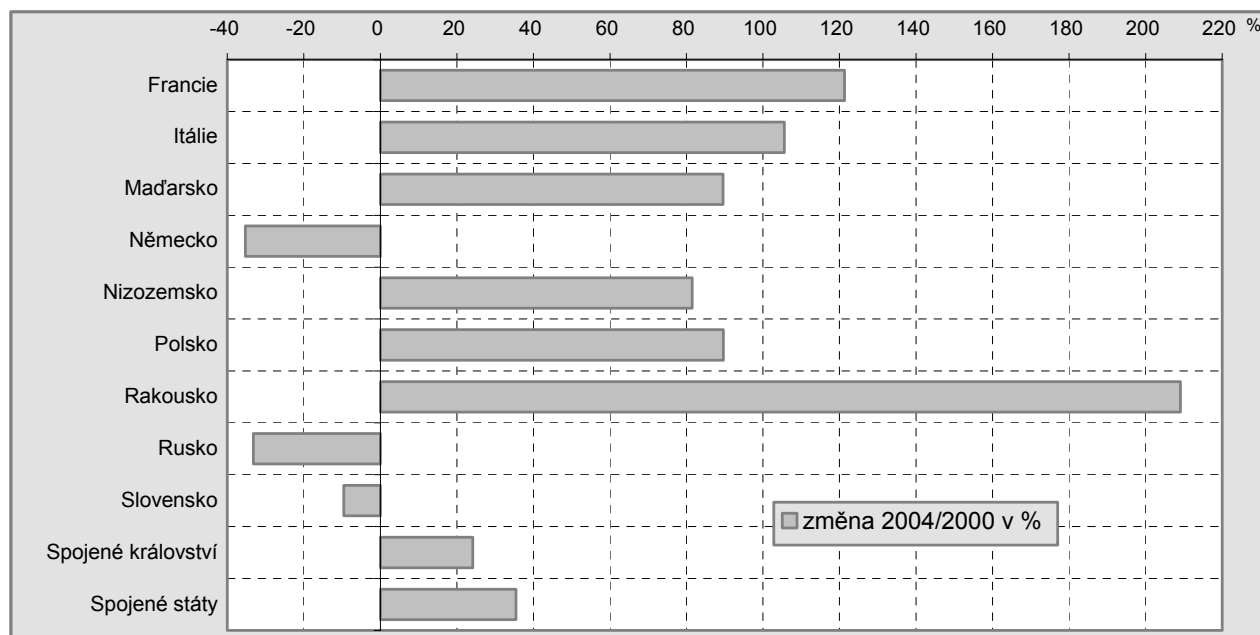
Graf 19 Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních k 31. 12. 2004

Tab. 5.8.2 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu

	2000	2001	2002	2003	2004	Index 2004/2000
Počet příjezdů hostů	394 483	490 127	445 871	385 204	355 225	90,0
v tom:						
Česká republika	217 762	304 652	272 430	229 176	206 784	95,0
zahraniční hosté	176 721	185 475	173 441	156 028	148 441	84,0
z toho (%):						
Německo	74,0	48,4	51,0	55,5	57,0	¹⁾ 17,0
Slovensko	7,1	6,6	7,8	7,9	7,6	¹⁾ 0,5
Nizozemsko	3,2	8,7	5,1	7,2	6,9	¹⁾ 3,7
Dánsko	0,7	8,0	3,4	5,3	4,5	¹⁾ 3,8
Počet přenocování	2 130 936	1 578 304	1 604 236	1 408 274	1 282 531	60,2
v tom:						
Česká republika	1 201 096	929 949	969 784	784 700	748 232	62,3
zahraniční hosté	929 840	648 355	634 452	623 574	534 299	57,5
z toho (%):						
Německo	78,0	53,8	56,3	55,9	58,3	¹⁾ -19,8
Slovensko	3,4	6,8	6,0	6,2	7,9	¹⁾ 4,5
Nizozemsko	1,9	9,8	4,7	6,2	5,6	¹⁾ 3,8
Dánsko	0,2	5,1	2,2	3,3	3,1	¹⁾ 2,8
Průměrná doba pobytu (dny)	6,4	4,2	4,7	4,7	4,6	¹⁾ -1,8
z toho zahraniční hosté	6,3	4,5	5,1	5,0	4,6	¹⁾ -1,7

¹⁾ rozdíl 2004 - 2000

Co do absolutního počtu hostů obsadil Ústecký kraj v roce 2004 předposlední 13. místo mezi ostatními kraji České republiky (podíl necelá 3 % na celkovém počtu hostů). Českou republiku navštívilo v roce 2004 více než 12 milionů hostů, nejvíce hostů (přes 30 % celorepublikové skutečnosti) navštívilo hlavní město Prahu (téměř 4 milióny) a zatímco cizinci zde tvořili prakticky 90 % všech hostů, v kraji byl tento podíl v roce 2004 méně než poloviční (41,8 %).

Graf 20 Změna počtu zahraničních hostů v hromadných ubytovacích zařízeních

V důsledku poklesu počtu hostů klesl výrazně během hodnocených let v Ústeckém kraji rovněž celkový **počet přenocování** (téměř o 40 %) a v návaznosti na tuto skutečnost se snížila i průměrná doba přenocování z 5,4 dne v roce 2000 na 3,6 dne v roce 2004. Obdobně se vyvíjela i celková průměrná doba pobytu návštěvníků (ta je vždy o jednotku vyšší než u přenocování), a to jak tuzemských, tak i z ciziny.

Lázeňská ubytovací zařízení Ústeckého kraje se podílela v roce 2004 na celkovém počtu těchto zařízení v České republice zhruba ze 4 %, na celkovém počtu lázeňských lůžek pak 4,5 %. Odvětví lázeňství zaměstnávalo v roce 2004 v Ústeckém kraji 550 osob (necelých 5 % celostátního počtu pracujících v tomto odvětví). Celkové počty lázeňských hostů v jednotlivých letech kolísaly, výrazná změna však nastala v jejich struktuře. Zatímco v roce 2000 byla pouze čtvrtina hostů ze zahraničí, od roku 2002 již získali převahu cizinci, v roce 2004 se podíly tuzemských a zahraničních hostů téměř rovnaly. Na celkovém počtu přenocování se však v roce 2004 podíleli z větší části hosté z České republiky, i když se počet přenocování zahraničních hostů proti roku 2000 více než zdvojnásobil.

I přes pokles celkové průměrné doby pobytu v lázeňských zařízeních Ústeckého kraje se průměrná doba pobytu zahraničních hostů v lázeňských zařízeních proti roku 2000 mírně zvýšila. V roce 2004 byly obě zmíněné doby pobytu v kraji (celkem 18,5 dne, cizinci 15,7 dne) delší nejen proti průměru České republiky (15,9 resp. 12,2 dne), ale i ve srovnání s údaji za kraj Karlovarský s největší lázeňskou oblastí (13,1 resp. 12,0 dne). Vzhledem k charakteru lázeňských pobytů (léčení, zdravotní pobyty) tak průměrná doba pobytu v lázních byla zhruba čtyřnásobná oproti průměrné době pobytu v ostatních hromadných ubytovacích zařízeních. Průměrná cena za ubytování na jednu osobu a den v lázeňských zařízeních Ústeckého kraje v roce 2004 ve výši 778 Kč se sice blížila průměru České republiky (827 Kč), proti nejvyšší průměrné ceně v Karlovarském kraji však byla o více jak čtvrtinu nižší.

Tab. 5.8.3 Hosté v lázeňských ubytovacích zařízeních

	2000	2001	2002	2003	2004	Index 2004/2000
Počet příjezdů hostů	16 217	13 962	17 816	16 928	17 011	104,9
v tom:						
Česká republika	12 216	7 544	8 340	7 826	8 377	68,6
zahraniční hosté	4 001	6 418	9 476	9 102	8 634	215,8
Počet přenocování	301 961	235 871	316 382	312 978	297 987	98,7
v tom:						
Česká republika	248 681	147 414	169 373	163 909	170 829	68,7
zahraniční hosté	53 280	88 457	147 009	149 069	127 158	238,7
Průměrná doba pobytu (dny)	19,6	17,9	18,8	19,5	18,5	¹⁾ -1,1
z toho zahraniční hosté	14,3	14,8	16,5	17,4	15,7	¹⁾ 1,4

¹⁾ rozdíl 2004 - 2000

Zdrojem dat tab. 5.8.4 o delších a kratších tuzemských cestách je **výběrové šetření cestovního ruchu** (VŠCR), probíhající na území ČR s měsíční periodicitou. Jedná se o dvoustupňový náhodný výběr, kdy jednotkou výběru prvního stupně je sčítací obvod a na druhém stupni se provádí prostý náhodný výběr bytů ve sčítacích obvodech. Údaje se zjišťují u jednoho vybraného člena domácnosti staršího 15 let, který obvykle bydlí v šetřeném bytě a je dotazován na cesty, jež uskutečnil ve sledovaném měsíci za účelem trávení volného času a rekreace a mimo své obvyklé prostředí (trvalé a přechodné bydliště, pracoviště, škola apod.). Takto zjištěné údaje jsou pomocí koeficientů přepočteny na celou populaci starší 15 let.

Delší cestou se rozumí cesta za účelem trávení volného času a rekreace, při které osoba alespoň 4x za sebou přenocovala mimo své obvyklé prostředí. **Kratší cestou** se rozumí cesta za účelem trávení volného času a rekreace, při které osoba alespoň 1x a nejvíce 3x nepřetržitě přenocovala mimo své obvyklé prostředí (včetně víkendových pobytů).

Tab. 5.8.4 Tuzemské delší a kratší cesty^{*)}

	Delší cesty			Kratší cesty		
	2003	2004	index 2004/2003	2003	2004	index 2004/2003
Počet cest celkem (tis.)	507,2	195,8	38,6	1 483,6	1 220,8	82,3
Celkový počet přenocování (tis.)	4 260,3	1 800,3	42,3	2 966,4	2 351,8	79,3
Průměrný počet přenocování na 1 cestu	8,4	9,2	109,5	2,0	1,9	95,0
Celkové výdaje (mil. Kč)	1 044,7	522,5	50,0	1 078,9	994,7	92,2
Průměrné výdaje na 1 cestu (Kč)	2 060	2 669	129,6	727	815	112,0

^{*)} z výběrového šetření cestovního ruchu

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že se meziročně snížil počet obou zjišťovaných typů tuzemských cest, přičemž výraznější pokles zaznamenaly cesty delší. Průměrné výdaje na jednu cestu vzrostly jak u cest delších (+ 609 Kč), tak i u cest kratších (+ 88 Kč). Zatímco u delších cest nedosáhla průměrná cena v kraji celorepublikového průměru (3 365 Kč), u cest kratších ji těsně převyšovala (+14 Kč).

Údaje o základních ukazatelích hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu podle nově stanovených **turistických oblastí** (viz výše) v Ústeckém kraji v roce 2004 obsahuje následující přehled:

Turistická oblast	Hromadná ubytovací zařízení	Pokoje	Lůžka	Průměrná cena za ubytování (Kč)	Pracovníci v ubytovacích zařízeních
České středohoří a Žatecko	67	1 359	4 038	224	410
Děčínsko a Lužické hory	134	2 405	5 931	284	673
Krušné hory a Podkrušnohoří	201	4 998	10 067	323	1 704

V rámci jednotlivých okresů Ústeckého kraje bylo po celé hodnocené období nejvíce hromadných ubytovacích zařízení vykazováno v okrese Děčín (oblast Českého Švýcarska a Lužických hor) a v okrese Chomutov (podstatná část Krušných hor, především v okolí lyžařského areálu Klínovec), dále následoval okres Teplice (část Krušných hor s lyžařským areálem Bouřňák a lázeňství) a s odstupem okres Litoměřice (oblast Českého středohoří). Jediným okresem, který proti roku 2000 zaznamenal nárůst počtu hromadných ubytovacích zařízení, byl okres Louny.

Tab. 5.8.5 Hromadná ubytovací zařízení v okresech Ústeckého kraje

	2000	2001	2002	2003	2004	Index 2004/2000
Ubytovací zařízení celkem	418	422	429	424	402	96,2
v tom okres:						
Děčín	140	141	147	141	134	95,7
Chomutov	91	92	94	94	90	98,9
Litoměřice	49	49	48	50	48	98,0
Louny	18	19	20	20	19	105,6
Most	25	26	23	24	23	92,0
Teplice	64	63	63	62	59	92,2
Ústí nad Labem	31	32	34	33	29	93,5
Lůžka v ubytovacích zařízeních celkem	21 790	21 514	21 239	20 643	20 036	92,0
v tom okres:						
Děčín	5 994	5 861	6 117	5 966	5 931	98,9
Chomutov	3 763	3 670	3 904	3 747	3 517	93,5
Litoměřice	2 887	2 878	2 598	2 736	2 626	91,0
Louny	1 354	1 377	1 502	1 406	1 412	104,3
Most	1 526	1 569	1 549	1 518	1 336	87,5
Teplice	3 844	3 742	3 454	3 256	3 361	87,4
Ústí nad Labem	2 422	2 417	2 115	2 014	1 853	76,5

5.9. Věda, výzkum, informační technologie

Výzkum je systematická tvůrčí práce rozšiřující poznání, včetně poznání člověka, kultury a společnosti, a to metodami, které umožňují potvrzení, doplnění či vyvrácení získaných poznatků. Rozlišuje se na základní výzkum, který zahrnuje experimentální nebo teoretické práce, a aplikovaný výzkum zaměřený na využití v praxi. **Vývoj** je charakterizován jako systematické tvůrčí využití poznatků výzkumu nebo jiných námětů k produkci nových nebo zlepšených materiálů, výrobků nebo zařízení.

Základní sektory provádění výzkumu a vývoje vycházejí z institucionálních sektorů a člení se na **podnikatelský sektor**, který zahrnuje všechny firmy, organizace a instituce, jejichž hlavní činností je tržní výroba zboží nebo služeb pro prodej široké veřejnosti za ekonomicky významnou cenu, **vládní sektor**, který je složen z orgánů státní správy a samosprávy na všech úrovních, **sektor vyššího odborného a vysokého školství**, který zahrnuje univerzity, vysoké školy a další instituce pomaturitního vzdělávání, dále všechny výzkumné ústavy, experimentální zařízení a kliniky pracující pod přímou kontrolou nebo řízené nebo spojené s organizacemi vyššího vzdělávání a **neziskové instituce sloužící domácnostem** zahrnující soukromé instituce, včetně soukromých osob a domácností, jejichž primární cíl není tvorba zisku, ale poskytovat

netržní služby domácnostem. Jedná se např. o sdružení výzkumných organizací, spolky, svazy, společnosti, kluby, hnutí či nadace.

Tab. 5.9.1. Zaměstnanci a výdaje výzkumu a vývoje

	2001	2002	2003	2004	Změna v % 2004/2001
Zaměstnanci výzkumu a vývoje	1 018	916	800	1 046	2,8
v tom sektor:					
podnikatelský	568	637	551	585	3,1
vládní	253	63	49	26	-89,7
vyššího odborného a vysokého školství	191	206	189	430	125,1
soukromý neziskový	6	10	11	5	-16,7
Výzkumní pracovníci	449	383	370	595	32,5
v tom sektor:					
podnikatelský	160	173	177	178	11,3
vládní	128	41	20	15	-88,3
vyššího odborného a vysokého školství	159	161	164	397	149,7
soukromý neziskový	2	8	10	5	150,0
Vnitřní výdaje na výzkum a vývoj (mil. Kč)	500	458	605	510	2,0
v tom sektor:					
podnikatelský	364	412	546	452	24,2
vládní	98	11	16	11	-88,8
vyššího odborného a vysokého školství	37	34	40	46	24,3
soukromý neziskový	1	1	3	1	0,0

Předchozí tabulka se zabývá situací v oblasti výzkumu a vývoje v Ústeckém kraji. Je vidět, že sektor školství předstihl soukromý sektor v počtu výzkumných pracovníků, ale v absolutní částce výdajů disponuje podnikatelský sektor vyššími prostředky. Mezi ostatními kraji České republiky je výše výdajů na výzkum a vývoj druhá nejnižší. Na celkovém počtu zaměstnanců výzkumu a vývoje v České republice se náš kraj podílel pouhými 1,7 % a výdaje na výzkum a vývoj v našem kraji dosáhly 1,5 % z celkového republikového objemu. V přepočtu na tisíc obyvatel ve sledovaném období se Ústecký kraj v počtu zaměstnanců i ve výdajích na výzkum a vývoj umístil na předposledním místě pomyslného žebříčku všech čtrnácti krajů republiky za krajem Karlovarským.

Informační a komunikační technologie

Z celkového počtu domácností v Ústeckém kraji měla v roce 2004 téměř polovina zavedenou **pevnou telefonní linku**. Proti předchozímu roku se jejich počet mírně zvýšil a podobný vývoj byl zaznamenán také u kraje Plzeňského, Královéhradeckého a Vysočiny. V ostatních krajích České republiky počty domácností vybavených pevnou telefonní linkou meziročně klesly.

V porovnání s rokem 2003 se zvýšil i počet domácností vybavených **osobním počítačem a počítačem připojeným na internet**. Největší procento těchto domácností je v Hl. m. Praze (41,5 %) a v Jihomoravském kraji (33,3 %), nejméně v kraji Olomouckém (18,2 %) a Ústeckém (22,1 %).

Nejpoužívanější informační a komunikační technologií mezi jednotlivci je **mobilní telefon**. V Ústeckém kraji ho používá více než ¾ populace starší 15 let. Nejvyšší procento obyvatel vlastnících mobilní telefon je v Hlavním městě Praze (81 %), nejnižší v kraji Libereckém (65 %).

Čtvrtina obyvatel 15letých a starších v našem kraji má doma **osobní počítač**, v Hl. m. Praze je to téměř polovina, **internet doma** má 18 % jednotlivců v našem kraji. Obecně jsou informační technologie nejrozšířenější v Hl. m. Praze, náš kraj patří mezi oblasti České republiky, kde jsou informační technologie nejméně rozšířené.

Tab. 5.9.2. Informační a komunikační technologie v domácnostech

	Ústecký kraj			Česká republika		
	2003	2004	index 2004/2003	2003	2004	index 2004/2003
Domácnosti celkem (v tisících)	272	347	127,6	4 064	4 110	101,1
z nich vybavené (%):						
pevnou telefonní linkou	45,2	49,6	4,4 ¹⁾	62,9	61,9	¹⁾ -1,0
osobním počítačem	17,3	22,1	4,8 ¹⁾	23,8	29,5	¹⁾ 5,7
z toho připojeným k internetu	9,6	15,4	5,8 ¹⁾	14,8	19,4	¹⁾ 4,6
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let (v tisících)	688,4	691,3	100,4	8 658,5	8 676,9	100,2
z nich mající k dispozici pro soukromé účely (%):						
mobilní telefon	70,8	77,1	6,3 ¹⁾	66,0	73,9	¹⁾ 7,9
osobní počítač (PC) doma	23,0	25,1	2,1 ¹⁾	32,6	35,9	¹⁾ 3,3
internet doma	12,6	17,8	5,2 ¹⁾	20,8	23,8	¹⁾ 3,0
přenosný PC	1,8	2,1	0,3 ¹⁾	2,4	3,1	¹⁾ 0,7

¹⁾ rozdíl 2004 - 2003 v procentních bodech

5.10. Veřejná ekonomika

Do oblasti veřejné ekonomiky spadají **územní rozpočty**. Zatímco v roce 2003 prošly územní rozpočty podstatnou změnou, která navazovala na reformu veřejné správy (převedení agend a prostředků ze zrušených okresních úřadů na obce a kraje), rok 2004 byl z hlediska rozpočtových přesunů v podstatě beze změn.

Územní rozpočty v Ústeckém kraji jsou tvořeny rozpočty obcí a rozpočtem kraje. Souhrn příjmů jejich rozpočtů (obce, dobrovolné svazky obcí a kraje) dospěl v roce 2004 k částce 27 220,8 mil. Kč, což proti schválenému rozpočtu představuje plnění na 119 %. Rozpočty obcí se na celkových příjmech podílely 66,7 %. Celkové výdaje územních samosprávných celků byly čerpány ve výši 27 220,5 mil. Kč, podíl obcí byl v tomto případě 66,5 %. Hospodaření územních rozpočtů skončilo v roce 2004 převahou výdajů nad příjmy, přičemž kraj vykazuje schodek a obce přebytek.

Rozpočet Ústeckého kraje na rok 2004 byl schválen jako schodkový ve výši 240 mil. Kč. Hlavní část příjmů byla kryta účelově vázanými dotacemi v objemu 6 388,9 mil. Kč, z toho především dotacemi z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na přímé náklady škol a školských zařízení krajských, obecních a soukromých v celkové výši 5 033,5 mil. Kč. Zdroje zbývající části rozpočtu tvořily zejména prostředky v rámci podílu Ústeckého kraje na sdílených daních.

Schválený rozpočet byl během roku upravován rozpočtovými opatřeními. V rámci upraveného rozpočtu došlo v oblasti příjmů k výraznému navýšení dotačních příjmů o 1 026,4 mil. Kč na částku 7 415,3 mil. Kč a to především o dotaci na běžný a investiční rozvoj územních samosprávných celků (266,5 mil. Kč), dotace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy zejména na přímé náklady škol a školských zařízení (263,4 mil. Kč), dotace Ministerstva zdravotnictví zejména na dostavbu Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem (161,3 mil. Kč) a dotaci Ministerstva průmyslu a obchodu na výstavbu a obnovu průmyslové zóny Triangle (115 mil. Kč).

Ve výdajové části rozpočtu došlo k navýšení běžných výdajů o 659,9 tis. Kč a kapitálových výdajů o 727,4 tis. Kč. Důvodem navýšení výdajového rozpočtu bylo zejména výše popsané navýšení dotačních příjmů a také zapojení výsledku hospodaření za rok 2003 do rozpočtu. V důsledku uvedených změn došlo k celkovému navýšení rozpočtového schodku na 501,4 mil. Kč.

Bilance příjmů a výdajů Ústeckého kraje (krajského úřadu) za rok 2004

v tis. Kč

	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
I. Daňové příjmy	1 104 098,00	1 114 964,00	1 120 432,09
Daně z příjmů fyzických osob	325 666,00	325 666,00	332 216,68
Daně z příjmů právnických osob	307 574,00	318 440,00	324 644,00
Daň z přidané hodnoty	469 492,00	469 492,00	462 408,37
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	1 366,00	1 366,00	1 163,04
Daň z nemovitostí	-	-	-
Ostatní daňové příjmy	-	-	-
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	31 855,00	66 488,00	92 726,70
III. Kapitálové příjmy	37 807,00	91 853,00	102 262,94
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	1 173 760,00	1 273 305,00	1 315 421,73
IV. Přijaté dotace (po konsolidaci)	6 388 928,00	7 415 284,00	7 719 160,14
Neinvestiční přijaté dotace (po konsolidaci)	6 268 005,00	6 791 561,00	6 805 404,17
Investiční přijaté dotace (po konsolidaci)	120 923,00	623 723,00	913 755,97
Příjmy celkem (po konsolidaci)	7 562 688,00	8 688 589,00	9 034 581,87
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	7 250 075,00	7 909 949,00	7 776 135,34
II. Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	552 613,00	1 280 038,00	1 348 865,71
Výdaje celkem (po konsolidaci)	7 802 688,00	9 189 987,00	9 125 001,05
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	-240 000,00	-501 398,00	-90 419,18
Financování po konsolidaci	240 000,00	501 398,00	90 419,07

Hospodaření krajského úřadu v roce 2004 skončilo, vzhledem k vyšším příjmům do rozpočtu o 346 mil. Kč (proti upravenému rozpočtu) a nižším výdajům o 65 mil. Kč, s podstatně mírnějším schodkem a to jak proti rozpočtu původně schválenému, tak i po rozpočtových opatřeních.

Celkové **příjmy** za všechny typy **obcí** dosáhly ke konci sledovaného období 18 186,2 mil. Kč. Základem financování obecních rozpočtů jsou daňové příjmy, tvořené podle doposud neměnného systému, který vyplývá ze zákona o rozpočtovém určení daní. Podstatnou část příjmů tvoří přijaté dotace, které v celkovém objemu rozpočtů představují skoro 46 % příjmů.

Pokud budeme hodnotit vztah k státnímu rozpočtu, je třeba připomenout, že v roce 2004 došlo k navýšení příspěvku na jednoho žáka ve školách a zvýšila se i dotace na jedno místo ve vybraných zdravotnických zařízeních. Byla rovněž započítána 5% valorizace příspěvku obcím na výkon státní správy.

Celkové výdaje všech typů **obcí** činily 18 095,5 mil. Kč. **Běžné výdaje** tvořily 79,9 %, více než třetinu běžných výdajů tvořily **neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím** (34,2 %), což je dáno přímými náklady na vzdělání u základních škol, které jsou prostřednictvím rozpočtů krajů financovány z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, dále pak výdaje do zdravotnictví, sociální péče a kultury. Druhou objemově největší položkou běžných výdajů byl nákup vody, paliv, energie, služeb a ostatních nákupů (22,7 %). Významnou část běžných výdajů obcí tvoří rovněž transfery obyvatelstvu (15,4 %).

Kapitálové výdaje obcí se na celkových výdajích podílely 20,1 %, přičemž více než 92 % těchto výdajů bylo vynakládáno na **investiční nákupy** (3 354,3 mil. Kč). O přístupu k finanční politice obce vypovídá mimo jiné situace v ukládání dočasně volných prostředků a jejich zhodnocování formou **nákupu akcií a cenných papírů**, za obce Ústeckého kraje dosahovala v roce 2004 tato částka v úhrnu zhruba 55,4 mil. Kč, tj. téměř 68 Kč na obyvatele kraje. Třetí nejvyšší položkou jsou investiční dotace podnikatelským subjektům, které v roce 2004 dosahovaly 55,1 mil. Kč. Investiční **dotace příspěvkovým organizacím** se na celkových kapitálových výdajích všech typů obcí podílely pouze 1 % (38 mil. Kč).

Bilance příjmů a výdajů všech typů obcí Ústeckého kraje za rok 2004

v tis. Kč

	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
I. Daňové příjmy	6 413 590,13	6 743 027,97	7 221 095,98
Daně z příjmů fyzických osob	1 782 252,56	1 840 846,20	1 991 561,74
Daně z příjmů právnických osob	1 468 824,41	1 651 478,33	1 787 879,28
Daň z přidané hodnoty	1 983 113,16	2 027 448,12	2 105 935,23
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	799 006,00	836 139,16	928 418,72
Daň z nemovitostí	379 769,00	385 375,69	405 526,47
Ostatní daňové příjmy	405,00	1 014,87	1 048,36
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	1 346 291,42	1 530 674,45	1 510 144,35
III. Kapitálové příjmy	707 596,40	1 011 950,07	1 116 188,54
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	8 467 477,95	9 285 652,49	9 847 428,87
IV. Přijaté dotace (po konsolidaci)	6 780 382,55	8 358 464,09	8 338 785,64
Neinvestiční přijaté dotace (po konsolidaci)	6 594 664,55	7 268 091,96	7 268 426,67
Investiční přijaté dotace (po konsolidaci)	185 718,00	1 090 372,13	1 070 358,97
Příjmy celkem (po konsolidaci)	15 247 860,50	17 644 116,58	18 186 199,51
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	13 972 878,49	15 215 018,72	14 464 002,04
II. Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	2 385 166,49	4 093 905,50	3 631 456,19
Výdaje celkem (po konsolidaci)	16 358 044,98	19 308 924,22	18 095 458,23
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	-1 110 184,48	-1 664 807,64	90 741,35
Financování po konsolidaci	1 110 184,48	1 664 807,50	-90 745,47

Jednotlivé investiční programy včetně evropských fondů předpokládají participaci vlastních zdrojů obcí. To vede na jedné straně k efektivnosti při vynakládání finančních prostředků, zvyšuje to však na druhé straně tlak na zapojování mimorozpočtových zdrojů obcí a ovlivňuje to také růst jejich zadlužení.